KULTÚRA

ROČNÍK XXI. – č. 15 **DVOJTÝŽDENNÍK ZÁVISLÝ OD ETIKY** 5. SEPTEMBRA 2018

Vydáva FACTUM BONUM, s. r. o. • Šéfredaktor TEODOR KRIŽKA • Redakcia: Sološnická 41, 841 04 Bratislava • mobil: 0911 286 452 • e-mail: kultura@orangemail.sk • Cena 1,50 €

Blahorečená Anka Kolesárová, zavraždená sovietskym vojakom pri pokuse o znásilnenie pred očami jej vlastného otca roku 1944

Obeta svätej čistoty

„Hostia sanctae castitatis“

Dve guľky letia z neomylnej zbrane,
trafili teba, triafajú i do nás.
Ach, Pane! Vďaka! Vďaka ti i za ne!
Ty veľké skutky svojmu ľudu konáš!

Anička, ty si bola skromná,
no jednej guľky bolo málo veru
na tvoje srdce čistoty a mieru.
Preleteli ti hruďou,
teraz mieria do mňa.

Hruďou ti preleteli ako ostrie klincov
cez dlane Krista vtedy na Golgote.
Ó, panny, matky bielokrídlych princov,
svedčite za nás Bohu o živote!

Anička, ty si bola čistá,
no jednej guľky bolo málo veru
na tvoje srdce čistoty a mieru.
Preleteli ti hruďou, chceli zabiť Krista!

Na tvojej nikým nedotknutej hrudi
vykvitli ruže v jednej krátkej chvíli,
tie ruže svedčia za všetkých tých ľudí,
čo napriek smrti Boha nezradili.

TEODOR KRIŽKA

Tie ruže na smrť utýraných panien,
tie prosby za nás,
za náš hriech a zlobu -
ramená naše neunesú amen,
ten kameň spred Pánovho hrobu.

Anička krásna,
u Pána už svätá!
Jedinej guľky bolo málo veru
na tvoje srdce nádhery a mieru.
Ty Jana z Arcu, čisté naše dieťa,

krehučká slamka v súkolí zlých plánov,
len Popoluška z ďalekého kúta.
Ježiš, Mária, Jozef sú ti zbraňou!
Dve guľky celú večnosť hľadajú ťa.

Dve guľky v našom utrpení mnohom,
dva sršne, posli násilia a biedy.
“Apočko, zbohom! Apočko môj, zbohom!
Ježiš! Mária! Jozef!”
Prijmite ma v nebi.

V skratke 2

TEODOR KRIŽKA

Neviem sa prestať čudovať. Samozrejme, najviac ma udivujú dôkazy Božej prítomnosti. Je všade, kam sa človek obráti, všetkými smermi, ale i do vlastného vnútra. Najmä tam. Púť vonkajšia je pre mňa iba metaforou omnoho dôležitejšej a namáhavejšej púte do seba. Tá vnútorná púť nie je únikom. Naopak, je predpokladom zmysluplnosti púte navonok. Bez nej je vonkajšia púť iba trápne preplietanie nohami.

Tak dajako je to aj s politikou. Vidím, že mnohým ľuďom bola odňatá schopnosť vnútornej púte. Idú, kráčajú, potia sa, ale nenachádzajú. Po desaťročiach ateizmu sa vrútili do chrámov, postavili sa do prvých radov, pred kamery, na oči ostatným, v očakávaní zázraku, že budú obdarovaní privilégiami. Prišli nie slúžiť, ale žiadať. A pretože veriť a milovať značí dávať, lebo cenou obety je láska a cenou lásky obeta, videlo sa im to čoskoro málo. Začali obviňovať Cirkev zo všetkých hriechov, ktoré do chrámu i do verejného života priniesli so sebou oni sami.

Keď otec biskup Baláž povedal, že Slovensko už nie je kresťanské, rozhorčilo ma to. Žiaľ, po rokoch musím uznať, mal pravdu. Kresťanstvo nie je iba účasť na liturgii, na cirkevných podujatiach. Kresťanstvo je konkrétny priemet do nášho života, medzi blízkych a užšie či širšie okolie. Áno, aj do politiky. Nedá sa vyznávať v kostole, že nemožno slúžiť dvom pánom, a zároveň v politike robiť presný opak.

Skúsenosť ma naučila, že sme sa vonkoncom nerozlúčili s marxizmom, keď sme sa zbavili vlády jednej politickej strany. Naopak, iba sme otvorili dvere dokorán neomarxizmu západného typu. Zo Stalinovej náruče sme sa vrútili do náruče Trockého. Iba sme vymenili objatie jedného tyrana za objatie tyrana druhého. Skrátka, od kultu Lucifera sme prešli ku kultu Bezlebuba. Charta 77 nebola nijaká akcia slobodomyseľných ľudí. Boli to v drvivej väčšine trockistickí socialisti. V čase odporu voči stalinskej úchylke identického učenia sme si to mnohí nestihli všimnúť. Dôležitejšie bolo vymaniť sa zo zovretia moskovského diktátu. Lenže po roku 1989 sa vývoj akoby zastavil. Bez odporu sme prijali trockistický diktát Západu. Všetci napospol, i kresťania. Vstúpili sme do EÚ bez Boha, i do NATO za chiméru chleba a mieru. Ako vidíme, ani jedného, ani druhého niet. Aspoň nie toľko, ako sme očakávali. Naopak, naši vojaci sa ocitli na tej strane frontu, ktorý donedávna považovali za nepriateľský.

V detstve mi po večeroch otec brával hlavu do dlaní, prehadzoval si ju medzi nimi a spieval: “Osievali múčku / v deravom klobúčku. / Čo naosievali, / to aj popredali...” Tak aj s nami sa podobne hrajú dejiny.

ANNE BARBEAU GARDINER

Židovský pôvod islamu

(Pokračovanie z predchádzajúceho čísla)

NEJESTVUJÚCI ESSÉNI

V prvej časti svojej knihy Gallez podrezal "strom" essénov, aby sme konečne mohli pozrieť na "les" rozsiahleho mesiánskeho hnutia. Pokúsim sa zjednodušiť jeho fundovanú argumentáciu. O essénoch sa tvrdí, že žili v Kumráne do roku 68 a potom sa vytratili, ale skôr je pravda, že napriek tisícom kníh a článkov, čo o nich doposiaľ napísali, esséni nikdy nejestvovali. Na prvých sto stranách Gallez dokladá, že v žiadnom s kumránskych textov a ani v talmudskej tradícií o nich nie je ani slovo. Keď v 50. rokoch začali lúštiť kumránske zvitky, stalo sa "dogmou", že patria essénom, ktorí mali žiť v kláštore neďaleko od Mŕtveho mora a venovali sa usilovnému kopírovaniu dokumentov. O essénoch v prvom storočí hovorí Plínius Starší, Filón Alexandijský a Jozef Flávius. Nikto ich ale nestretol. Plínius vo svojej Historii naturalis, ktorá je plná fantastických vecí, o nich hovorí ako o zvláštnej skupine židov, ktorá žije tisíce rokov bez žien a peňazí. A ak nejaký essén zomrie, nahradí ho iný žid, unavený svetom. Gallez si myslí, že tu sa Plínius pletie, pretože v Artemidinom chráme v Efeze boli kňazi, ktorí žili podobne a tiež sa volali esséni. Filón používa trochu iné slovo - esseéni a hovorí o nich ako o cnostných, ale nie nutne v celibáte žiujúcich a udáva že sú ich štyri tisícky. Na inom mieste hovorí, že ich je štyridsať tisíc. Potom je tu dlhá pasáž o essénoch z Jozefa Flávia, ale Gallez vierohodne ukazuje, že je to neskoršia vsuvka a je to interpolácia textu rímskeho pohanského autora z 3. storočia, ktorý uvádza aj hlúposti, ako že títo židia uctievali slnko a verili v preexistenciu duší. Všetky neskoršie zmienky o essénoch stoja na týchto troch prameňoch. Vrchol to dosiahlo v 19. storočí, keď Renan tvrdil, že kresťanstvo je len pokračovaním essénskej sekty.

Hoci archeologický prieskum kumránskych ruín nie je hotový, ukazuje sa, že tam mohlo žiť len málo ľudí. Jeden autor hovorí, že najviac pätnásť, iný najviac päťdesiat. Budovy nejavia žiadne monastické črty. Zdá sa skôr, že sa tam vyrábali vonné masti a balzam, možno na pochovávanie. Zbožní židia tiež nikdy nežili blízko cintorínov, a tu je jeden len 50 metrov od komplexu. Napriek tomu hypotéza o essénoch stále žije.

VZOSTUP NAZARÉNOV

Korupcia a úpadok, ktorým trpelo židovské kňazstvo v 2. storočí pred Kristom, dali vzniknúť protichrámovému hnutiu, ktoré viedlo k farizejom a nakoniec k nazarénom. Gallez oceňuje Jacqueline Genotovú za interpretáciu veľkého počtu kumránskych zvitkov, ktoré sa vzťahovali na učeníkov "majstra spravodlivosti" Joše ben Joezera, kňaza zo Zerady, ktorého nechal veľkňaz Alkimos, na sviatok Yom Kippur v roku 159 pred Kristom, zavraždiť.

Po brutálnej vražde boli jeho žiaci naplnení eschatologickým nadšením a čakali, ako Boh skrze svojho mesiáša postaví nový chrám a ustanoví nové kňazstvo.V skutočnosti čakali dvoch mesiášov. Prvý mal byť kňaz z kmeňa Lévi, druhý bojovný kráľ z kmeňa Júdovho, ktorý celú zem očistí krvou bezbožníkov a dobyje svet. V prvom storočí sa do tejto apokalyptickej siete židovského mesianizmu začalo vplietať iné dôležité vlákno. Nasledovníci Jakuba spravodlivého - ktorý nebol apoštol, ale bol prvým jeruzalemským biskupom a Kristovým bratancom - ho začali uctievať a dokonca tvrdili, že zničenie chrámu je trestom za to, že zelóti Jakuba v roku 62 ukameňovali. Po Jakubovej smrti časť jeho žiakov reinterpretovala kresťanstvo radikálne židovským spôsobom, ktorý viedol k nazarénskej ideológií.

Gallez ukazuje, že pre pochopenie vývoja mesiánskeho hnutia medzi prvým a siedmym storočím je kľúčový dokument Testamenty dvanástich patriarchov. Testamenty boli dobre známe už pred objavom kumránskych jaskýň, a bol to obľúbený zdrojom eschatologických inšpirácií, v dejinách opakovane upravovaný a využívaný. Odborníci našli údajne kresťanský výklad týchto textov, ale Gallez pozorne analyzuje jednotlivé pasáže a ukazuje že nie sú kresťanské, ale nazarénske. Napríklad tam stojí, že Všemohúci vstúpil do dospelého muža, a nie že sa Slovo stalo telom. A presne toto verili nazaréni, teda že pri krste v Jordáne do Ježiša vstúpil Boží duch a použil ho ako nástroj pre spasenie sveta.

Okrem toho, meno Ježiš v nazarénskej interpolácií úplne chýba, pričom kresťania učia, že práve toto meno nám odhaľuje Ježišovo Božstvo. Podobne ako v Koráne, Ježiš je deväťkrát vzývaný ako spasiteľ, ale jeho skutočné meno tam nestojí. Používajú slovo Isa, čo je forma mena Ezau. Gallez poukazuje, že Talmud tiež volá kresťanov "synovia Ezaua." Je zaujímavé aj to, že nazaréni boli anti-trinitári: "Nie je iný boh okrem Boha; nemá žiadnych spoločníkov." Aj pôvodná moslimská šahahada (krédo) znela: "Nie je iný boh okrem Boha. Nemá žiadneho spoločníka." Až o 50 rokov neskôr doplnili "Mohamed je jeho prorok (rasul Allah)." Prvá zmienka o Mohamedovi ako prorokovi pochádza z perzskej mince vyrazenej v roku 685.

A hoci kresťanské interpolácie nazarénskych textov hovoria o ukrižovanom mesiášovi, nikde sa nehovorí, že na kríži zomrel. To sa zhoduje s nazarénskou vierou (a neskôr aj moslimskou vierou), že mesiáš svoju krv na Kalvárií nevylial. A preto slávili eucharistiu s vodou, a nie vínom. V ich doktríne sa človek nespasí tým, že koná pokánie za svoje hriechy, ale veľkým vyhladením nepriateľov. Rovnako ako neskôr moslimovia, neverili v dedičný hriech, ani v osobný hriech. Pre nich človek hrešil len ak sa protivil Božím plánom (ktoré údajne vedeli rospoznať). A takisto neverili, že človeka posväcuje Boh, ale že ak človek verí, zahaľuje sa plášťom spravodlivosti. Nazaréni uznávali iba evanjelium židov, čo bola radikálne prepracovaná verzia evanjelia podľa sv. Matúša. Toto židovské evanjelium už nejestvuje, ale mnohé citáty z neho nachádzame v traktátoch cirkevných otcov proti heretikom. Nazaréni tiež zachovávali všetky židovské obrady, preto ich Hieronym volá "položidia".

Cirkevní otcovia, od Ireneja po Hieronyma, hovoria o ebionitoch alebo nazarénoch ako o kacíroch a vždy na nich ukazujú, keď chcú varovať pred židovčením. Vedeli, že nazaréni popierajú Kristovo Božstvo, ale prijímajú zrodenie z Panny, že vykonávajú obriezku a že menia texty z biblie podľa výkladov rabínskych židov, aby zamaskovali fakt, že Ježiš bol spasiteľ sveta a že sa modlia tvárou k Jeruzalemu. Toto všetko po nich budú robiť moslimovia, hoci nakoniec zmenia quiblu (smer modlitby) a budú sa modliť tvárou k Mekke.

Origenés uvádza, že nazaréni odmietajú víno nie z asketických dôvodov, ale preto, že si to šetria na deň, keď príde spasiteľ a nastolí ich pozemské kráľovstvo. Tiež je pozoruhodné, že telesné rozkoše, ktoré nazaréni očakávali od príchodu ich pozemského kráľovstva, ako ich opisuje Hieronym, sú takmer rovnaké ako tie, ktoré čakajú moslimov v ich raji.

V poslednej časti prvého zväzku Gallez skúma všetky židovské povstania v Rímskej ríši od prvého po siedme storočie a nachádza eschatologický zápal v počiatku každého jedného z nich.

Tí, ktorí odmietli Ježiša ako mesiáša, hovorí, sa ho pokúšali nahradiť niekým iným. To je očividné v povstaní v roku 135, keď si rabín Akiba zahral proroka, ktorý prehlásil Šimona Bar Kochbu za mesiáša.

(Pokračovanie na 11. strane)

Prosba k priaznivcom Kultúry

Nepoľavujte v ušľachtilom úsilí,
prispejte na číslo účtu Kultúry
v Slovenskej sporiteľni

IBAN
SK6909000000000170427664

Bruno Čanády

Slovensko po sto rokoch

Od zlomového roka 1918 sa Slovensko po sto rokoch skôr okrajovo, ale predsa len nachádza vo svetových geopolitických súvislostiach, ktoré vplývajú na jeho budúcnosť.

Dnes sa nám na prvý pohľad zdá, že zvolenie prezidenta USA Trumpa bolo len nejakým bleskom z jasného neba a že jeho voľba je len vybočením zo všeobecného geopolitického vývoja a po skončení mandátu Trumpa nastane akési vyrovnanie amerického výkyvu v podobe staronových politikov obamovsko - clintonovského typu ako politikov finančnej oligarchie a mainstreamových síl. To je však otázne. Trump zvíťazil vo voľbách vďaka rastúcej ekonomickej a geografickej nerovnosti v USA a vedomého pokrytectva voči čoraz viac nedôverčivým občanom (hlavne zo strednej vrstvy) zo strany liberálnej demokracie a jej protagonistov. Globalizácia paradoxne dezindustrializovala USA a hlavným nositeľom globalizácie a voľného obchodu sa stáva (neokomunistická) Čína. Samotný Trump nie je príčinou, ale len dôsledkom zmien v americkom geopolitickom postoji s postupným odklonom od atlantickej oblasti a s preferenciou dôležitosti tichooceánskej oblasti. USA si však neprajú ani spojenectvo Ruska s Čínou, o to menej spojenectvo Ruska s EÚ (Nemeckom). Pre USA je hrozbou vznik kontinentálnej euroázijskej (východnej alebo západnej) strategicko-spojeneckej a ekonomickej aliancie. Dnešný geopoliticko-ekonomický organizovaný trumpovský chaos, ktorý znamená okrem iného jednostranné odstúpenie od svetovej klimatickej dohody, odstúpenie od jadrovej dohody s Iránom, odstúpenie od dlhodobo pripravovaných ekonomických dohôd, ekonomické sankcie a obchodné obmedzenia (či dokonca obchodné vojny) napr. zo strany USA voči EÚ, Kanade, Mexiku či Číne, nehovoriac o Rusku, nemá svoju podobu výhradne len z úzkeho ekonomického nacionalizmu USA. Sankcie proti Rusku a ukrajinské udalosti majú oslabiť súčasné geopolitické posilňovanie Ruska a zadržovať Rusko, ktoré je stále veľkou vojensko-strategickou hrozbou, nie však ekonomickou hrozbou. Možno geopolitickým ťažiskom medzinárodnopoliticko-ekonomickým postojov USA ako dnešnej stálej, ale čím ďalej obmedzovanej superveľmoci je zabrániť reálny vznik novej superveľmoci vzniknutej prepojením EÚ a Ruska. Ruské surovinové zdroje, vojenská moc a EÚ technológie, ekonomická moc, medzinárodná mena (a spoločné ľudské a spotrebiteľské zdroje) by boli mocenskou svetovou hrozbou pre hegemóniu USA. Ak to ešte zjednodušíme, ide o zabránenie hlavne ekonomicko-politického spojenectva Nemecka a Ruska.

Ako vidieť z pohľadu na mapu, na históriu a na súčasné vzťahy hlavným spojencom USA v jeho snahe zabrániť takémuto nemecko (EÚ) - ruskému zbliženiu, je Poľsko ako najdôležitejší nárazníkový štát medzi európskymi nížinami Nemecka a Ruska. Nový (sanitný) kordón v rámci EÚ nemá len chrániť pred Ruskom, ale zároveň i pred Nemeckom resp. pred hrozbou nemecko-ruského zbliženia. Poľsko sa dnes cíti tak ako v minulosti rovnako ohrozované od susedného Ruska ako aj od susedného Nemecka. To však plne vyhovuje americkým geopolitickým záujmom za každú cenu zabrániť jednotnému geopolitickému priestoru od Lisabonu po Vladivostok. Pre Rusko by to znamenalo vymaniť sa zo začínajúceho čínskeho (veľmi nebezpečného) nielen ekonomického objatia a vzniku novej európsko-severoázijskej superveľmoci a pre EÚ a hlavne pre Nemecko prepojenie nemeckých technológii s ruskými surovinami a novými ľudskými zdrojmi. Napríklad problémy s budovaním plynovodu Nordstream 2 spojené so snahami USA o jeho zastavenie dokladajú, že uvedený geopolitický zápas už reálne začal a ďalej sa bude vyhrocovať. Ani Poľsko, ani Slovensko (z titulu zníženia slovenskej prepravnej kapacity tranzitného plynovodu a následného poklesu slovenských príjmov) v tomto smere nepodporujú tieto rusko-nemecké zámery. Ale napr. také Rakúsko je rozhodným zástancom tohto projektu, lebo sa ho zúčastňuje pološtátna OMV. Nie sú to len výsostné strategické záujmy, ale hlavne americká snaha o presadenie európskeho odbytu svojho skvapalneného plynu, ktorý je o vyše dvakrát drahší ako ruský. Po zrušení atómových elektrární v Nemecku sa zvýši éra plynových elektrární. A Nemecko potrebuje lacnejší ruský plyn a chce byť jeho rozhodujúcim a strategickým EÚ distribútorom. S lacnejším ruským plynom je Nemecko ekonomicky konkurenčne schopnejšie a s drahším americkým plynom bude oveľa menej konkurenčné. Tiež Nemecko má možno problém s bývalou komsomolskou (FDJ) tajomníčkou a čo o nej USA vedia. Jej meno je mainstreamový politický hybrid – Merkelová - ako hlavná obhájiteľka politického liberalizmu vo svete. Avšak americká politika tiež nie je celkom jednotná, kde protitrumpovské mainstreamové sily majú stále svoju moc a k nim má oveľa bližšie i Merkelová. Čím ďalej osamotenejšia Merkelová bojuje za zachovanie svetového liberálneho poriadku v podobe udržania nejakého status quo. Jej najväčším nepriateľom nie je Putin, ale Trump a jej „sesterská“ bavorská CSÚ.

Plánované clá z trumpovej dielne na vývoz európskych (nemeckých áut) do USA môže postihnúť automobilový priemysel na Slovensku, najmä bratislavský Volkswagen. Hlavným nositeľom svetovej globalizácie a obchodného liberalizmu už nie sú čoraz viac protekcionárske USA, ale (neokomunisticko-kapitalistická) Čína. Ako vidieť ekonomické záujmy, geopolitické a iné vplyvy sú mnohovrstevné a rozdeľujú štáty vo vnútri EÚ i NATO. Zjednodušene NATO má udržať USA v Európe, Rusko mimo EÚ a Nemecko pri zemi a hlavne na uzde. Ideologicky by dnes NATO neexistovalo bez nepriateľa t. j. bez mainstreamom masírovanej rusofóbie. Pre Trumpa je už NATO drahé (nákladné), a to z hľadiska USA a budúcnosť vidí skôr v dvojstranných - medzištátnych bezpečnostných dohodách. Ak pre liberálneho (a mainstreamového) Obamu bola liberálna (a mainstreamová) EÚ najbližším spojencom, tak pre protekcionalistického Trumpa je EÚ viac ekonomickým konkurentom. Nie však na úrovni pre USA ekonomicky ešte nebezpečnejšej Číny s vojensko-strategickým Ruskom za chrbtom. Najradšej by Trump uprednostnil ekonomicko-politické vzťahy s jednotlivými členmi EÚ pred vzťahmi USA s EÚ ako celkom. A to je šanca pre budúce americko-ruské postupné a neľahké zbližovanie po Helsinskom summite Trumpa s Putinom. Podstatnou otázkou pre USA bude najmä iránska problematika a ruské ústupky. Slovenská republika sa nemôže na takéto geopolitické zápasy a ekonomicko-politické záujmy dívať čierno-bielo, ale len a výhradne z pohľadu slovenských národných záujmov. Slovensko a jeho váhajúca diplomacia by mala okamžite podporiť oficiálny taliansky návrh na zrušenia protiruských sankcií EÚ, ktoré dlhodobo poškodzujú nielen slovenské záujmy. Rusko-nemecké zbliženie je v zásade v súlade so slovenskými základnými záujmami, ale ako sme uviedli, niektoré aspekty a projekty takéhoto zbliženia nemusia vždy vyhovovať Slovensku. Ešte spomeňme pri blízkych dnešných rusko-rakúskych vzťahoch (pozri. prvé návštevy po zvolení Kurza a Putina v partnerskom štáte), tak širokorozchodná trať z východu na západ má ísť síce po území Slovenska, ale najlukratívnejší a najvýnosnejší terminál bude v rakúskom Parndorfe. Tak náklady spravidla zostanú na Slovensku a výnosy najmä v Rakúsku. Dnešné rusko-slovenské vzťahy súčasná slovenská politická reprezentácia výrazne zanedbala. Nastali detinské paradoxy. Danko ide do Moskvy za predsedom ruského parlamentu, ktorý je na sankčnom zozname a jeho minister obrany verejne bojuje proti prokremeľským motorkárom pri Trnave. Výsledkom je nula a slovenská nedôveryhodnosť, nejednoznačnosť a nedostatok strategického a praktického myslenia. V diplomacii tu bolo viac formálnych slov ako reálnych činov a Slovensko sa musí od susedného Rakúska nielen v tomto smere veľa učiť. Aj náhradu za prípadné colné obmedzenia vo vývoze áut do USA zo Slovenska možno hľadať v Rusku a Číne, ale slovenskú iniciatívu za zrušenie protiruských sankcií v EÚ, žiaľ, nevidieť. Zdá sa, že musíme vymeniť kľúčových slovenských politikov a tiež dnešného protiruského slovenského prezidenta. Politicky bezobsažný a ideologicko apriori protiruský a „protibetský“ (teda aj protičínsky) prezident Kiska je veľkým slovenským problémom, navyše s Kiskovými majetkovými otáznikmi. Myšlienkovo povrchný prezident Kiska sa stal svojou jednostrannosťou dlhodobou brzdou úspešnosti slovenskej zahraničnej politiky a úspešného presadzovania ekonomických záujmov v zahraničí. Pre čínskeho a ruského prezidenta a ďalších sa stal faktickou personou non grata, ktorý napr. v Číne, v Rusku neotvára, ale zatvára ekonomicko-politické dvere.

Uznávaný americký geopolitický prognostik G. Friedman v práci „Následujúce desaťročie“ ešte z roku 2011 k americkej geopolitickej stratégii uviedol, že Nemecko je gravitačným centrom Európy. Krajiny medzi Baltským a Čiernym morom „sa stanú pre USA a ich politiku nenahraditeľnými“ a „najväčšou a strategicky najvýznamnejšou z nich je Poľsko“. G. Friedman v tejto súvislosti uvádza aj Slovensko citujeme: „Treba urobiť všetko na to, aby sa Nemci a možno aj Francúzi začali domnievať, že Spojené štáty konajú bez jasného cieľa. Tieto vzťahy nie sú samy osebe účelom – sú rúškom pre kľúčový záujem Spojených štátov o Poľsko a ďalšie krajiny „medzimoria“ – Slovensko, Maďarsko a Rumunsko, ktorých zemepisná poloha je vhodná na zadržiavanie Ruska“. Uvedená citácia bližšie racionálne zdôvodňuje dnešné a budúce (a dlhodobé) kroky USA a na prvý pohľad rozporuplného (a na prvý pohľad neracionálneho) Trumpa a jeho nástupcov voči EÚ a o význame hlavne Poľska a tiež v menšej miere aj Slovenskej republiky. Ma to tiež výsledok, že pri snahe Bruselu a hlavne Berlína o federalizáciu EÚ budú mať USA bytostný (vlastný) záujem o zachovanie suverenity štátov V4. Federalizovaná EÚ by oslabila vplyv USA, Číny a Ruska a posilňovala vplyv Bruselu, Berlína a Paríža, ale vôbec nie Poľska, Slovenska a iných.

Ako vidieť, v uvedených pavučinách geopolitiky má aj Slovensko pri svojej záchrane vlastnej suverenity určité reálne a nemalé možnosti. Vyžaduje si to však slovenských štátnikov (nielen politikov) schopných využiť každodenné a dlhodobé nezhody mocných (vrátane nejednotu štátov v EÚ) a to v prospech Slovenska. Bude to o zodpovednosti slovenských politikov a o ich medzinárodnom rozhľade. Je to ako byť schopný pohybovať sa medzi „geopolitickým porcelánom“, kde každý chybný krok malého štátu má nedozerné dôsledky, spravidla bez možnosti reparátu. Na druhej strane to znamená, že sa musíme zbaviť porazeneckých nálad, že o všetkom je dopredu rozhodnuté. Takýchto nálad a prístupov sme sa nezbavili ani po sto rokoch. Žiaľ. Ale treba stále vidieť svetlo na konci tunela. A hlavne aktívne a zodpovedne pracovať v prospech nášho štátu a jeho občanov. Stále Slovensko, pokiaľ zachová svoju suverenitu, má budúcnosť viac-menej vo svojich rukách, ale vo veľmi komplikovanej medzinárodnej situácii, kde studenú vojnu nahradil studený mier.

Slovensko bez suverenity sa stane skalpom mocných tohto sveta bez nároku na perspektívnu budúcnosť. Za stratu slovenskej suverenity nedostane Slovensko od EÚ či Eurozóny (Berlína a Paríža) ani viac peňazí, o to menej vplyvu, ani viac uznania. Stane sa len „geopolitickou handrou“ bez akéhokoľvek politického a ekonomického vplyvu na svoj vývoj a na európsky vývoj. Dnešní nielen vládni politickí hazardéri a politickí kolaboranti bojujú len o svoje osobné výhody a bez mihnutia oka hazardne odovzdajú slovenskú suverenitu. Slovenská republika a jej (snáď v budúcnosti) zodpovední politici musia každodenne obhajovať strategické záujmy Slovenska a jej občanov voči Bruselu, Berlínu, Moskve a Washingtonu. Slovensko musí využívať ich prehlbujúce sa súperenie. Nesmie si ani jedného z nich znepriateliť takpovediac „na život a na smrť“, ale ani mu úplne podľahnúť (ani politicky, ani ekonomicky, ani vojensky, ani kultúrne). Slovensko musí mať zároveň a naraz dobré vzťahy v Bruseli, Berlíne, Moskve a Washingtone. Prechodné zlé vzťahy musí Slovensko vyrovnávať lepšími vzťahmi s ich geopolitickými konkurentami. Je to politika vyvažovania v rámci slovenských geopolitických mantinelov a objektívnych možností. Taktiež Slovenská republika musí zmierňovať postoje Varšavy k Moskve a zachovávať úzke partnerské vzťahy vo V4 a dobré vzťahy v rámci EÚ. Nie je to, ani to nebude, jednoduché, ale je to možné. Nemôže to robiť nejaký politik typu „politického slona v politickom porceláne“, o to menej nejakí politickí zapredanci a politickí kolaboranti. Výsledkom musí byť vždy obhajoba a dlhodobé zachovanie slovenskej suverenity (zvrchovanosti). Z hľadiska malých štátov nebudeme v tomto smere ani prví, ani posledný. Inak prehráme všetko.

V poslednom období Slovensko nie je žiadnym ekonomickým premiantom napriek euru a aktívnej radosti Fica a spol. z nášho členstva v budúcom „jadre EÚ“. Slovensko má najnižší HDP z členov V4 a najvyššiu nezamestnanosť vo V4. Slovensko už najmenej päť rokov stagnuje v dobiehaní priemeru výkonnosti EÚ (77 percent voči priemeru EÚ) a už nás predbiehajú i pobaltské krajiny. O tom Fico, Pellegrini, Danko a Bugár v zásade nehovoria. Ak by naši eurohujeri sa predsa len rozhodli, že prejdeme k federálnemu „jadru“ EÚ (eurozóny), tak potom treba zapojiť voči takýmto vládnym aktivistom všetky legálne a legitímne postupy, vrátane následnej možnosti aplikácie skutkových podstát trestných činov v rámci ochrany suverenity (zvrchovanosti) slovenského štátu. Zvrchovanosť (suverenitu) Slovenskej republiky chráni samotná ústava a neústavné zásahy porušujú základné práva občanov. V zmysle článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný (suverénny), demokratický a právny štát. Podľa článku 2 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo. Článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uvádza, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše „politickí a právni aktivisti“ – z prostredia parlamentu a so súhlasom ÚS SR - už pred časom vypustili „právneho džina“ z fľaše v podobe všeobecného spochybnenia amnestií a hlavne premlčacích lehôt. Sarkasticky povedané: V práve na Slovensku už nič nie je také, aké bolo predtým a takmer všetko je do budúcna už právne možné. Pandorina (právna) skrinka sa otvorila. Má to však i druhú stránku. Aj po veľmi dlhých rokoch je možné napr. jednotlivých členov kolektívneho vládneho orgánu a vládnych predstaviteľom dodatočne právne postihovať za porušenie ústavne chránenej zvrchovanosti (suverenity) štátu a s tým spojených základných práv občanov. Takýto preventívny a dlhodobý Damoklov (právny) meč nad nezodpovednými politikmi je v záujme ochrany najvyššieho národného záujmu a to suverenity štátu ako predpokladu perspektív ochrany základných práv občanov. Dokonca nám v tomto postupe môže paradoxne spoločne politicky pomôcť Washington, Moskva či Peking. Ani jeden z nich tu nechce federáciu (či dokonca regionalizáciu) EÚ. Čuduj sa svete aj USA budú skôr za suverenitu Slovenska (a nie za protektorát EÚ nad Slovenskom).

To nie je z ríše fantázie, ale z hľadiska reálnych mocenských záujmov geopolitických hráčov. USA to budú robiť iste nie z „lásky“ k Slovensku, ale výhradne z „lásky“ USA k vlastným geopolitickým záujmom. Len treba to na Slovensku vedieť a podľa toho postupovať. A v žiadnom prípade neklesať na duchu, šíriť pasivitu a tvrdiť, že o všetkom je rozhodnuté. Pokiaľ budeme aktívni, tak to zvrátime v slovenský prospech. Tí, ktorí dnes reálne oslabujú suverenitu Slovenskej republiky, zároveň reálne bojujú proti slobode a právam slovenských občanov. A boj za slobodu je a bude základným legitímnym a legálnym právom každého občana voči jeho akýmkoľvek porušovateľom, a to dnes i o desaťročia. Článok 32 Ústavy SR dáva občanom dokonca ústavné právo postaviť sa na odpor. Boj o slobodu a základné ľudské práva nikdy nekončí. Takéto ústavné práva a ich ochrana sú zároveň morálnou, politickou a právnou povinnosťou. Ako reakcia na nebezpečné procesy postupne vedúce k likvidácii slovenskej zvrchovanosti je tu návrh Deklarácie NR SR o neprípustnosti oslabovania suverenity Slovenskej republiky z roku 2018. A dnešní a možno i budúci vládni nepriatelia zvrchovanosti Slovenska musia preventívne vedieť na Slovensku, čo ich bude čakať možno i o desaťročie za porušenie ich ústavných povinností. „Jadrárski“ vládni politici, ktorí si zo zvrchovanosti vlastného štátu plánujú robiť trhací kalendár sa vystavujú budúcim možným osobným právnym problémom. Neuškodí im ak si prečítajú základy geopolitiky od Friedmana a hlavne vážne si premyslia všetky nadväzujúce politické a právne dôsledky a súvislosti, aby mohli po rokoch pokojne spávať. Nezodpovední vládni politici idú do rizík, ak nebudú rešpektovať základné práva slovenských občanov - hlavne ústavu a najvyšší národný záujem - ochranu suverenity (zvrchovanosti) štátu a s tým spojené aj individuálne ľudské práva občanov. Zdá sa, že Trump ide a jeho nasledovníci pôjdu podľa Friedmanových odporúčaní. Pre USA je EÚ nebezpečným konkurentom. Preto malé, ale odhodlané štáty v EÚ majú stále svoju nezávislú šancu aj vzhľadom na narastajúce nezhody mocných tohto sveta. Na Slovensku potrebujeme politickú, parlamentnú a vládnu – suverenistickú platformu so slovenským politickým lídrom na spôsob akéhosi „slovenského Orbána“, ktorý sa už možno ukázal, len o ňom všetci občania možno ešte nevedia. Nezodpovedných politikov, politických zbohatlíkov a politických zápecníkov máme viac ako dosť, ale je na nás, aby sme hľadali a nachádzali vlasteneckých a zodpovedných slovenských politikov, možno časom i štátnikov, ktoré do budúcna potrebuje malé Slovensko ako soľ. Národní voliči pri výbere svojich kandidátov na prezidenta SR musia im položiť jednoduchú otázku. Ste, alebo nie ste, za prijatie Deklarácie NR SR o neprípustnosti oslabovania suverenity SR. V prípade ich pozitívnej odpovede možno takémuto kandidátovi dať šancu. Ale prezidentskému kandidátovi, ktorý je za federalizáciu EÚ, za účasť v „jadre“ EÚ, za spoločný rozpočet Eurozóny, za prisťahovalecké kvóty, nadpráva menšín, vrátane LGBTI a nemá kresťansko-sociálno-kultúrne cítenie - treba hneď na začiatku ukázať jasnú červenú kartu.

V 20. storočí zažilo Slovensko minimálne 7 režimov, ktoré kontinuálne likvidovali predchádzajúcu historickú pamäť, čo pociťujeme dodnes ako významný deficit a deformáciu historickej pamäti.

Úroveň historickej pamäti a úroveň ochrany štátnej suverenity sú spojené nádoby. V roku 1918 Slovensko uplatnilo suverenitu slovenského národa a prostredníctvom Martinskej deklarácie dokonalo vznik Česko-Slovenska. V roku 1939 vznikla suverenita vlastného štátu, ktorá zanikla v roku 1945. Súčasná štátna suverenita Slovenskej republiky vznikla od roku 1993. Dochádza však k nepretržitému oslabovaniu suverenity Slovenska. História sa opakuje. Je to neustály boj Slovenska za suverenitu (zvrchovanosť). Od Martinskej deklarácie z roku 1918, cez Deklaráciu zvrchovanosti z roku 1992 a dnes cez návrh Deklarácie NR SR o neprípustnosti oslabovania suverenity SR z roku 2018. Integračné procesy v EÚ (a v eurozóne) a laxné postoje politikov (a štátnych orgánov) na Slovensku k ochrane suverenity vlastného štátu ohrozujú zachovanie atribútov slovenskej štátnej suverenity s možnosťou, že hrozí jej reálny zánik. V roku 2018 navrhnutá Deklarácia NR SR o neprípustnosti oslabovania suverenity Slovenskej republiky je postojom štátoprávne zodpovedných a aktívnych občanov. Pokiaľ parlament a politici sklamú, tak sú tu formy priamej demokracie a príde nutná a radikálna výmena dote-rajších kolaborantských, klientelistických a prokorupčných politických elít. Vôľa ľudu a záujmy slovenskej štátnosti musia byť vždy rozhodujúce. Po sto rokoch má Slovensko ešte štátnosť, ale nemá patričné sebavedomie a zodpovednú - národnú politickú reprezentáciu nášho štátu. Mnoho občanov, žiaľ prepadlo všeobecnej apatii, či dokonca sociálnej beznádeji, že na pozitívny vplyv vo veciach verejných nemajú žiadny vplyv a nič nemôžu zmeniť. Aj občania si musia dať symbolický budíček. Zmena k lepšiemu sa ťažko dá vyhrať len niekoľkými manifestáciami, ale reálne prebudenie znamená, že si zase nevyberieme vo voľbách nedôveryhodných politikov, ktorí nás už sklamali, ktorí nesplnili predvolebné sľuby, ale len osobne zbohatli, a to hlasmi chudobných občanov. Vlastne vodili občanov celý čas za nos a politici sa dnes smejú z ich hľadiska – z hlúpych voličov. Vyberať si svojho politika zo zlých politikov pomocou kritéria údajného menšieho zla je sebazničujúce, čo nedáva Slovensku a jeho občanom budúcu nádej.

Globálna ekonomická kríza so závažnými sociálnymi a politickými dôsledkami je pred nami. Obchodné vojny už v podstate začali, kde USA vystupuje ako ekonomický policajt. Hrozí i ďalšia finančná kríza (vrátane aktuálnych problémov okolo najväčšej nemeckej banky, nehovoriac o dlhodobo problémových talianskych bankách, a i.). Môže byť ohrozená stabilita eurozóny a eura. Je tu stála utečenecká kríza, ktorá bude narastať. Hrozí i medzinárodný konflikt kúsok od nás (Ukrajina a i.). Dnešná nedôveryhodná politická reprezentácia na Slovensku nám môže pripraviť ďalšie sklamania. Mnohí politickí šmejdi, ktorí dlhodobo ochudobňujú občanov a podkopávajú spoločensko-kultúrny a mo-rálny systém, musia, čo najskôr odísť z funkcií, a to v záujme Slovenska. Politické šmejdovstvo konkrétnych politikov podporujúcich klientelizmus, korupciu, obohacovanie politikov a ich zbohatlícku prezentáciu je pre nás všetkých neprijateľné. Tak ako takáto politika, tak i takíto politici. Aktuálne politicko-mediálne pokrytectvo nielen vládnucej politickej elity musí nahradiť skutočné hľadanie pravdy, národných záujmov a občianskej statočnosti. To vyžaduje dôveryhodné spoločenské zmeny zo strany nových dôveryhodných politikov. Podobne ako pripravovaná poľská ústava, tak aj budúca novela slovenskej ústavy by mala proklamovať nadradenosť Ústavy SR nad európske právo. To však bude schopná presadiť len nová politická reprezentácia dôsledne obhajujúca slovenské národné záujmy.

Slovensko a jeho politici musia chrániť štátnu suverenitu a slobodu občanov ako najdôležitejší nástroj slovenskej prosperity a jej budúcnosti. Slovenský občan musí mať suverénny štát, aby sa nestal len spotrebiteľom produktov nadnárodných korporácii a mainstreamovej „kultúry“. V budúcnosti je nutné obracať sa Slovensku na všetky svetové strany, hľadať spojencov a nedostať sa do izolácie. Politický kompas musí vždy viesť k obrane slovenských národných záujmov a k ochrane suverenity štátu. Boj za slobodu pokračuje, len za iných podmienok ako v roku 1918. To je symbolicky odkaz z roku 1918 pre Slovensko v roku 2018 voči dnešnej Slovenskej republike (a jej občanom) a to na dôležitej geopolitickej križovatke svetových a európskych dejín. Aby sme sa nestali v budúcnosti nositeľmi hesla – ľahko získali, ľahko stratili. Kto dnes z vládnych politikov hovorí o účasti Slovenska v tzv. jadre EÚ zároveň vlastne nepriamo hovorí, že chce Slovensko vo federalizovanej EÚ. Slováci však už zažili nerovnocenné postavenie Slovenska v československej federácii. Naopak je tu celoeurópsky politický trend presunúť značnú časť doterajších právomoci EÚ späť na národné štáty. Treba sa však zbaviť kolaborantskej mentality súčasnej politickej elity, prebudiť aktívny záujem občanov o veci verejné a aktivizovať ich vôľu bojovať za slobodné, zvrchované, antimainstreamové a kresťansko-kultúrne Slovensko. Budúci bruselsko-berlínsko-mainstreamový protektorát s názvom Slovensko musí byť pre nás neprijateľnou alternatívou.

Zápas za suverénne a slobodné (a nezávisle) Slovensko aj po sto rokoch pokračuje a bude formovať našu budúcnosť. Súčasný boj za upevnenie slovenskej suverenity je bojom za slobodu Slovenska a Slovákov.

BRUNO ČANÁDY

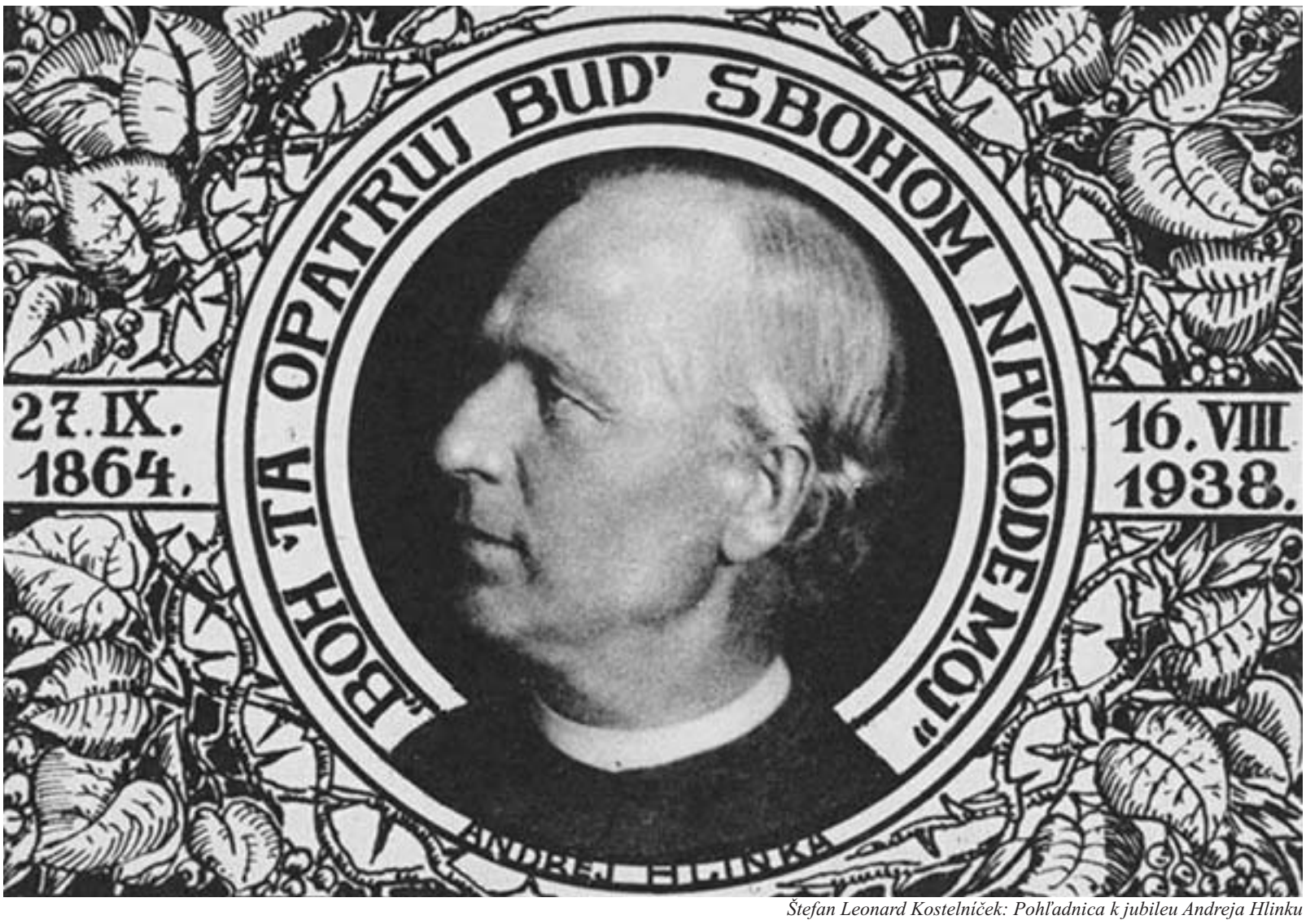

Štefan Leonard Kostelníček: Pohľadnica k jubileu Andreja Hlinku

Andrej Hlinka v úcte národa

Vo štvrtok 16. augusta 2018 uplynulo 80 rokov od smrti katolíckeho kňaza, politika, Otca národa Andreja Hlinku. Toto okrúhle výročie sme si v tento deň dôstojne pripomenuli v Bratislave pri pamätníku v Ružinove i v Národnej rade SR. Uskutočnili sa spomienky aj v ďalších mestách, vrátane Ružomberka. Je smutné, že naše médiá, vrátane tzv. verejnoprávnej dvojbodkovej RTVS, túto spomienku odignorovali a vôbec nespomenuli.

Každý vyspelý národ si píše svoju históriu a hodnotí významné osobnosti, ktoré sa zaslúžili o jeho rozvoj, či prežitie v ťažkých časoch. V tomto smere medzi našimi osobnosťami patrí Andrejovi Hlinkovi popredné miesto. Jeho životným heslom bolo Za Boha, za národ a tomuto heslu zostal verný po celý život. Všetky svoje sily obetoval pre duchovné i materiálne povznesenie slovenského národa, za uchovanie národa počas vrcholiacej maďarizácie v Rakúsko – Uhorskej monarchii. Po páde monarchie a vytvorení Česko-Slovenskej republiky prišlo sklamanie, lebo sa nenaplnili sľuby českých predstaviteľov dané v Pittsburskej dohode. Preto Hlinka so svojou Slovenskou ľudovou stranou, a neskôr v spolupráci so Slovenskou národnou stranou na čele s Martinom Rázusom, sa museli pustiť do zápasu o autonómiu. Tej sa však nedožil, lebo 16. augusta 1938 zomiera na svojej fare v Ružomberku. Hlinkovi prišiel vzdať hold nielen mnohotisícový zástup slovenského ľudu, jeho najbližší spolupracovníci, ale i jeho politickí odporcovia, ktorí vysoko ocenili jeho zásluhy. Hlinka sa stal symbolom zápasu o slovenskú identitu a práva národa.

Po páde komunistického režimu sa začali očisťovať slovenské dejiny od nánosu lží a poloprávd. Prišiel rad aj na Andreja Hlinku. V roku 1990 sa uskutočnili prvé Celonárodné spomienkové dni na Andreja Hlinku v Ružomberku a odvtedy sa udialo mnoho aktivít na uctenie a spravodlivé ohodnotenie jeho zásluh.

Aby sa pripomínal národu, bolo postavených niekoľko monumentálnych pamätníkov, ako v Žiline, Ružomberku, Bratislave – Rači a ďalšie. Jedným z nich je aj pamätník v Bratislave – Ružinove. Záštitu nad slávnostným odhalením pamätníka prevzal J. Ex. prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Tým, že sa slávnostného odhalenia zúčastnili vysokí predstavitelia Národnej rady SR a vlády SR, vzdala sa pocta A. Hlinkovi na najvyššej štátnej úrovni. Zásluhy A. Hlinku o slovenský národ zhodnotili rečníci v svojich prejavoch a dali podnet, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon o zásluhách Andreja Hlinku. Takéto ocenenie si A. Hlinka plne zaslúži, lebo pracoval a strádal pre dobro národa, a výsledky jeho úsilia užívame dnes. Hlinka bol v tých najťažších časoch skutočným otcom národa, zaslúžil sa o uchovanie jeho identity, jeho viery, jeho reči a bez jeho zápasu o práva národa nemali by sme ani dnešnú Slovenskú republiku.

Rúškom tajomstva je zatiaľ zahalená otázka, kde sa nachádzajú telesné ostatky A. Hlinku. Urobilo sa niekoľko vyhlásení i prieskumov, o ktorých píšem v publikácii Andrej Hlinka – Otec národa (2008), ale zatiaľ boli bezvýsledné. Truhla sa našla v Dóme sv. Martina v Bratislave a bola prevezená do Ružomberka. Nádej však stále žije a čaká nás dôležitý prieskum, dúfajme úspešný. Úcta k Andrejovi Hlinkovi však nespočíva v tom, či sa nájdu jeho telesné ostatky, hoci by nás to tešilo. Tá je najdôležitejšia v našich srdciach.

Pre oživenie pamäti pripomeňme si Memorandum z Ružomberka:

MEMORANDUM

Účastníci celonárodných spomienkových dní na Andreja Hlinku, ktorí sme prišli do Ružomberka v dňoch 25. a 26. augusta 1990, vyhlasujeme a žiadame:

1. Celonárodnou spomienkou na Andreja Hlinku vzdávame česť, úctu a vďaku otcovi národa za všetko, čo pre slovenský národ v rokoch útlaku vykonal. Hlásime sa k jeho ídeam, za ktoré celý život bojoval a to najmä za uchovanie viery otcov a uplatnenie sebaurčovacieho práva národa v duchu jeho hesla „Za Boha život, za národ slobodu“.
2. Chceme v európskom spoločenstve vystupovať ako národ slobodný, svojbytný a rovnoprávny so všetkými európskymi národmi. Žiadame preto Slovenskú národnú radu a vládu Slovenskej republiky, aby urobili všetko pre to , aby naša Slovenská republika bola suverénnym štátnym útvarom.
3. Žiadame v Ústave zakotviť sebaurčovacie právo slovenského národa.
4. Chceme, aby sme my i celý svet poznali pravdivé dejiny nášho národa, o ktorých sa za posledných vyše štyridsať rokov popísalo veľa lží a poloprávd. Trváme na pravdivom spracovaní našich dejín. V týchto dejinách má aj Andrej Hlinka čestné miesto.
5. Žiadame Slovenskú národnú radu o neodkladné uzákonenie slovenského jazyka ako jediného úradného a štátneho jazyka na celom území Slovenskej republiky.
6. Vyzývame všetky politické strany a hnutia, aby v presadzovaní dôležitých národných otázok vystupovali svorne a jednotne, lebo len tak môžeme dosiahnuť túžený cieľ – duchovné a materiálne dobro národa.
7. Aby národ dosiahol skutočne vyššie ciele, treba pokračovať v duchovnej obrode národa, k čomu nás povzbudzujú duchovní otcovia.

Memorandum bolo prečítané, schválené a podpísané členmi prípravného výboru celonárodnej spomienky a zástupcami verejného zhromaždenia:

Miloš Sečkár, Stanislav Májek, Michal Kavecký, Marcel Mihálik, Juraj Filin, Vitkovský, Belica, Kríž, J. Dermek

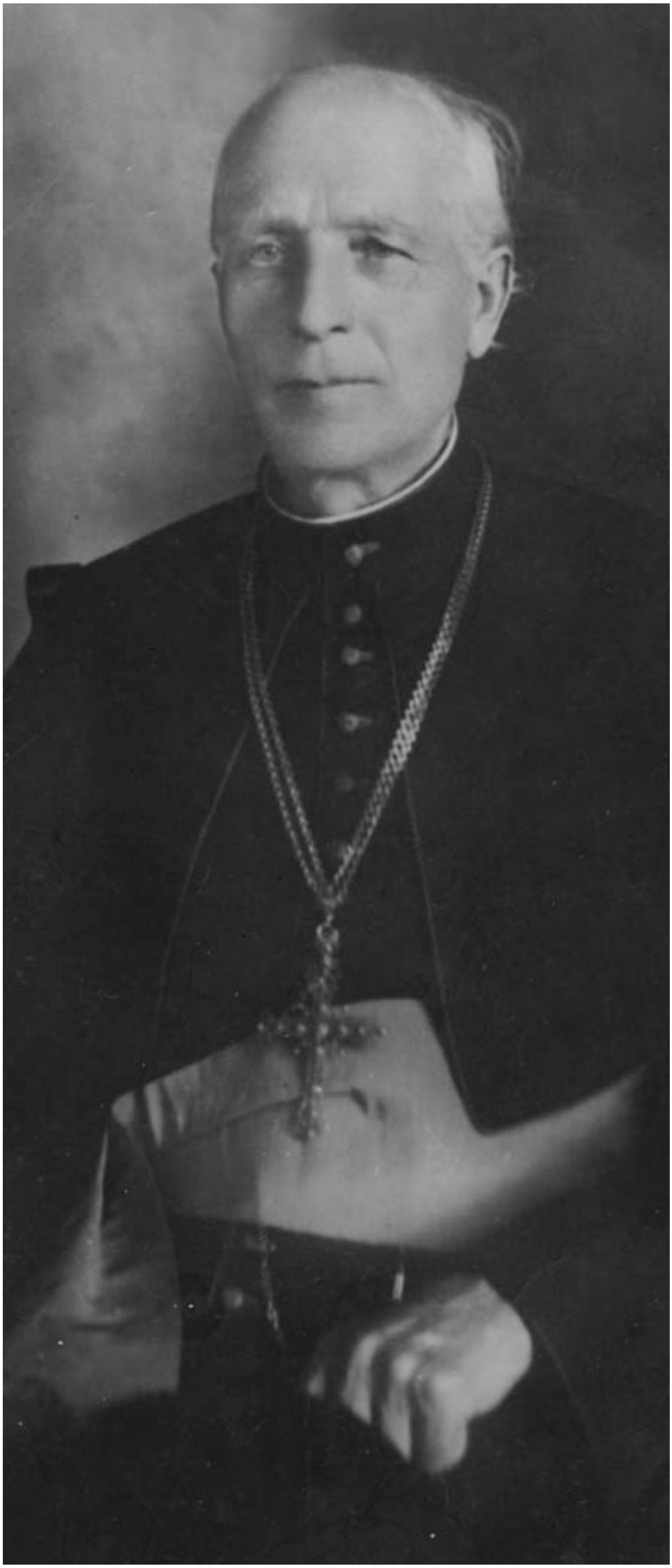

PETER GREČO

Marxistické, agnostické a nihilistické princípy politickej korektnosti

Politická korektnosť ako pilier novej ľavicovo-liberálnej totality

UMENIE NEUBLIŽOVAŤ DRUHÝM?

Politická korektnosť a jej praktizovanie je osobitnou formou kultúrnej revolúcie. Je to novší sociálno-inžiniersky „vynález skazy“ pochádzajúci z anglosaského intelektuálneho živlu, podobne ako aj ostatné „izmy“ posledných dvoch storočí: socializmus, darvinizmus, nacizmus, či freudizmus... Pre povrchne zmýšľajúceho človeka bez schopnosti „intus legere“ sa môže zdať, že je to akéhosi umenie neubližovať iným, v skutočnosti však vychádza z myšlienky permanentnej revolúcie a vyúsťuje nielen do manipulácie a cenzúry, ale čím ďalej do štátnych represií voči tým, ktorí zastávajú odlišný názor než je euro-štátna doktrína. Umný pozorovateľ sociálnej reality, aj po represii polície na šéfredaktorovi mesačníka Zem&Vek za jeho citovanie diela štúrovcov vníma, že cenzúra, sankcie za politicky nevhodné vyjadrenia a ideologicky riadený informačný tok, ako aj uniformita mediálnych výstupov, nie sú ani zďaleka charakteristické len pre „klasické“ totalitné a autoritárske spoločnosti.

Práve doktrína a technológie politickej korektnosti najmarkantnejšie svedčia o prítomnosti týchto javov aj v spoločnostiach politicky liberálneho a postmoderného typu. Umberto Eco už dávnejšie poukázal na úskalia „informačného veku“, keď pri nadmernom šírení informácií dochádza k procesu ich opatrného výberu či potláčania, ktorý riadi politická elita. Tu už nejde len o rafinovanosť tohto javu, kde takáto elita potom môže prostredníctvom médií generovať tzv. verejnú mienku a pomocou nej ovplyvňovať morálku spoločnosti i jednotlivcov. Máme do činenia s fundamentom novej post-liberálnej ľavicovej totality a tá je včlenená do projektu nového svetového poriadku.

Americký neokonzervatívec William S. Lind upozorňuje, že Američania majú dnes „vďaka“ implementácii štandardov politickej korektnosti „prvýkrát v histórii“ strach z toho, čo hovoria, čo píšu, ba čo si myslia. Musia sa báť, aby nepoužili „nevhodné slovo“ a neboli obvinení z necitlivosti, rasizmu, sexizmu alebo homofóbie. Tieto trendy už prekračujú rámec mediálnej alebo akademickej komunikácie a naberajú totalitnú podobu spoločenskej a štátom vynucovanej kontroly. Profesor Zasępa v diele Moc a nemoc médií uvádza príklad takýchto termínov: najhorší žiak, pracovník – najmenej dobrý; podvodník – osoba eticky dezorientovaná; homosexuál, lesbička – inak milujúci/a; márnotratný – šetrný v negatívnom zmysle; nudný – odlišne nezaujímavý; černoch – Afroameričan, atď. Nejde však len o černochov alebo Indiánov, ktorých nazývame „Native Americans“, či Eskimákov, z ktorých sa stali „Inuiti“. Homosexuálom prekáža výraz „homosexuál“, pretože ich spája len so sexualitou a preferujú výraz „gay“. U nás etnikum známe od nepamäti v mnohých európskych jazykoch ako Cigáni, počnúc latinčinou (Zingar), cez angličtinu (Gypsy), nemčinu (Zigeuner), ruštinu (Цыган) až po maďarčinu (Cigány) a češtinu (Cikán), sa pred dvadsiatimi rokmi premenovalo na Rómov, pričom výraz „Cigán“ sa už považuje za politicky nekorektný.

ZROD POLITICKEJ KOREKTNOSTI

Politická korektnosť – termín, pôvod ktorého treba hľadať v intelektuálnych kruhoch medzinárodného komunistického hnutia tridsiatych a štyridsiatych rokov XX. storočia – je dnes súčasťou ľavicovo-liberálneho kódexu prikazujúceho vyhýbať sa slovám a skutkom, ktoré by mohli vyjadrovať diskrimináciu či pohŕdanie vo vzťahu k osobám inej rasy, spoločenskej triedy, národnostnej menšiny, pohlavia, či sexuálnej orientácie. Hlavnými tézami politickej korektnosti sú: po prvé, každé hodnotenie je prejavom intolerancie; po druhé, neexistujú zásady všeobecnej mravnosti; po tretie, kultúra a tradície sú vo svojej podstate nátlakové a obmedzujú slobodu jednotlivca; po štvrté, všetko je relatívne a závislé od okolností a východísk. Z politického hľadiska to vnímam ako potenciálne účinnú formu kontroly názorov a vnucovania neomarxistického étosu masám. Lind napríklad vo svojich prácach systematicky ukazuje, že politická korektnosť nie je ničím iným než kultúrnym marxizmom. Marxizmom transformovaným z ekonomickej do kultúrnej roviny, a to v nasledujúcich piatich paralelách:

MARXISTICKÉ POUČKY APLIKOVANÉ V POLITICKEJ KOREKTNOSTI

Po prvé, politická korektnosť vychádza z totalitnej ideológie. Tak ako v klasickom marxizme, aj tu sú určité veci a javy, ktoré musia byť „nutne“ pravdivé a ktorým sa musí podriadiť celá spoločnosť. Napríklad téza, že história našej kultúry je postavená na útlaku žien. Ide o zveličovanie určitej pravdy alebo čiastkovú pravdu, pričom všetko, čo je v rozpore s týmto výrokom, musí byť zakázané. Časť je teda nadradená celku. Moc štátu treba vybudovať na dopyte lži – na ideológii, v ktorej sú ľudia prinútení žiť, tak ako sme to poznali v krajinách sovietskeho bloku alebo dnes v Číne a Severnej Kórei. Právom si teda možno myslieť, že tvorcovia a konzumenti politickej korektnosti pod rúškom tolerancie a blahosklonnosti realizujú intelektuálny a mravný teror.

Po druhé, politická korektnosť, rovnako ako klasický, t.j. ekonomický marxizmus, vychádza iba z jedného faktoru vysvetľovania histórie. V marxizme platí, že rozhodujúcim determinantom celej histórie je vlastníctvo výrobných prostriedkov. Moc majú tí, ktorí tieto prostriedky vlastnia. Politická korektnosť učí, že história je determinovaná mocou, ktorú majú isté skupiny z hľadiska rasy či pohlavia nad inými skupinami.

Po tretie, rovnako ako v klasickom marxizme, aj v ideológii politickej korektnosti jestvujú isté a priori dobré a zlé triedy ľudí. V prvom prípade je to robotnícka trieda a roľníci, ktorí – ako tí dobrí – majú vládnuť. Do protikladu k nim sa stavia buržoázia a vlastníci kapitálu, ktorých treba zvrhnúť. Kultúrny marxizmus takisto pozná triedy ľudí, ktoré sú automaticky považované za dobré (v americkom kontexte napríklad feministky, černosi, hispánci či homosexuáli) a ktoré sú jednostranne interpretované ako „obete“ tých druhých: nefeministiek, ľudí bielej farby pleti a heterosexuálov.

Po štvrté, klasický rovnako ako kultúrny marxizmus sa opiera o vyvlastňovanie. V prvom prípade komunisti po revolúcii vyvlastnili buržoáziu a zmocnili sa jej majetku, ktorý sa stal „majetkom v socialistickom vlastníctve“. Voči deťom, ktoré nemali robotnícky pôvod,

boli uplatňované diskriminačné štandardy v prístupe k vzdelaniu. Kultúrni marxisti podľa Linda podobným spôsobom operujú na amerických univerzitných campusoch. Ak sa totiž určujú kvóty na prijímanie študentov čiernej farby pleti alebo hispáncov, kým bieli študenti nemusia byť prijatí, i keď majú v porovnaní s nimi lepšie výsledky, títo študenti sú vyvlastnení. Niečo podobné platí, ak firma nedostane verejnú zákazku, pretože táto je rezervovaná pre firmy, ktoré vlastnia, povedzme, Afroameričania alebo ženy.

A po piate, klasický i kultúrny marxizmus uplatňujú vo svojich analýzach isté prístupy, ktoré im zaručujú ten druh odpovedí, aký chcú počuť. V prvom prípade je to ekonomizmus, v druhom dekonštrukcia. Ako metóda analýzy textu predstavuje dekonštrukcia anulovanie akéhokoľvek významu a jeho nahradzovanie iným významom, ktorý je ideologicky zaujímavý. Takto môžeme napríklad prísť k záveru, že celý Shakespeare je o útlaku žien, alebo že Biblia je rasistická a maskulínna. Ide len o to, za každú cenu dokázať, že celé dejiny sú determinované mocou, ktorú majú isté spoločenské triedy nad inými. Paralela s klasickým marxizmom je tu zrejmá.

Nie je žiadnou náhodou, že politická korektnosť, ktorú dnes mnohí označujú ako „ťažkú chorobu“, „spoločenskú tyraniu“, či „nevyliečiteľnú rakovinu“, začala v Spojených štátoch. Adolescentná mentalita tejto kultúry vytvorená prevažne z kriminálnych utečencov, či exulantov z Európy, ako to vystihol Charles de Gaulle, sa stala podhubím tejto nákazy. Práve tam sa totiž etablovali marxisti pôvodne združení pod hlavičkou Inštitútu pre výskum sociálnych otázok na Frankfurtskej univerzite, po tom, čo bol tento inštitút nacistickým režimom zakázaný. Ich útočiskom sa stala najmä Kolumbijská univerzita, odkiaľ začali šíriť svoje tzv. kritické teórie. Celoplošne zasahuje politická korektnosť západnú spoločnosť približne od osemdesiatych rokov XX. storočia. Niektoré jej prejavy môžeme nájsť už vo filozofii hnutia hippies, či v protivojnovej rétorike odporcov americkej vojnovej „intervencie“ vo Vietname. Jej korene však siahajú do obdobia po prvej svetovej vojne, keď sa nepodarilo uskutočniť klasickým marxizmom avizované spojenie svetového proletariátu proti buržoázii. Marxizmus bol podrobený revízii, za ideového vodcu ktorej možno považovať revolucionára a „najoslnivejšieho marxistu“ G. Lukácsa. Ten vo svojom spise Kto nás zachráni pred západnou civilizáciou (1919) označil za hlavnú prekážku marxistického „raja na zemi“ samotnú západnú civilizáciu postavenú na kresťanských duchovných princípoch. Politická korektnosť má teda svoj pôvod vo filozofii kultúrneho marxizmu reprezentovanej Frankfurtskou školou, ale aj – a v rovnakej miere – v myšlienkach Nietzscheho, Heideggera či Freuda. V tomto zmysle je politická korektnosť ekvivalentom postmodernizmu.

AGNOSTICIZMUS A NIHILIZMUS V SYMBIÓZE S KULTÚRNYM MARXIZMOM

Pozrime sa teraz na jej základné princípy, ako ich analyzoval Michael Minnicino vo svojej štúdii s príznačným názvom The Evil Philosophy Behind Political Correctness. Tento autor ukazuje, že za politickou korektnosťou sa skrýva „filozofia zla zodpovedná za genocídu a nepredstaviteľne ľudské utrpenie“. Bol to nietzscheovský ortieľ „Boh je mŕtvy“, ktorý pred viac než sto rokmi viedol k „prehodnoteniu všetkých hodnôt“ a spochybneniu objektívnej morálky a Desatora, ktoré sú údajne len dielom vládnucich tried a prostriedkom sociálnej kontroly nad ovládanými. Heidegger zašiel ešte ďalej, keď ľudské bytie charakterizoval ako „bytie k smrti“, bytie bez nároku na nesmrteľnosť a presadzoval, aby sa z myslenia západnej civilizácie odstránili aj posledné zvyšky toho, čo nazýval „humanistickou metafyzikou“. Do tohto prúdu možno zaradiť tiež Freuda, podľa ktorého sa musí oslobodiť eros a libido, ako aj potlačené nevedomé stavy. Autor tu tiež tvrdí, že Frankfurtská škola ako celok stojí na interpretácii Nietzscheovho filozofického odkazu. Možno súhlasiť s Lindom, že ústredným prvkom politickej korektnosti je prvok sexuálny, potreba údajného sexuálneho oslobodenia a „vyrovnania“ pohlaví. Sú tu však aj ďalšie, napríklad dôraz na ekológiu. S týmito dvoma prúdmi je prakticky nemožné nadviazať zmysluplný dialóg. Ich radikálni predstavitelia nás konfrontujú s tými najexcentrickejšími podujatiami na spôsob orgií v Notre Dame počas Francúzskej revolúcie, či už ide o „dúhové pochody“, alebo „prometeovské“ pripútavania sa na komíny jadrových elektrární, či k vojenským plavidlám.

Minnicino demaskuje túto filozofiu v jej snahe položiť ťažisko filozofie späť na predsokratikov a vziať západnému človeku jeho noetický optimizmus legitimizovaný sokratovsko-platónskou tradíciou a biblickou teológiou knihy Genezis, totiž, že v každom človeku je iskierka božského rozumu, ktorou vieme poznať pravdu a božiu vôľu a riešiť základné problémy spoločnosti, nech by boli akokoľvek veľké. „Filozofické peklo“ kultúrneho marxizmu a postmodernizmu spočíva v likvidácii posvätnosti a jedinečnosti ľudského ducha, v uhášaní iskierky božského rozumu v človeku a v jeho následnom uvrhnutí do kultúrneho pesimizmu a sebadeštrukcie. Preto aj metóda tejto filozofie a v rámci nej i politickej korektnosti je podať dekonštrukciu – odstrániť z textu či umeleckého diela akýkoľvek zmysel a vložiť doň taký význam ideologicky výhodný pre recipienta. Nielen knihy, ale i celá edukácia sa musia interpretovať, resp. prepísať tak, aby odrážali „obetovanie sa“ jednej – „dobrej“ skupiny ľudí v prospech druhej – „zlej“. Najväčším problémom tejto ideovej platformy, problémom, ktorý sa tiahne celou novovekou filozofiou, je, že ľudský rozum, Nikolajom Berďajevom nazývaný „malým rozumom“, sa pri poznávaní odtŕha od „veľkého rozumu“ – Logu.

Takto dochádza k výkyvom poznania: od skepticizmu na jednej strane k racionalizmu alebo pragmatizmu na strane druhej. Totiž, celým ľudským životom a celou históriu prechádzajú podľa Berďajeva dva druhy rozumu. Je to malý rozum a veľký rozum – Logos. Najväčší filozofi, či už kresťanskí alebo pohanskí, uznávali vyšší božský rozum a reflektovali jeho pôsobenie v človeku. Základnou vlastnosťou Logu je, že je rovnakým spôsobom prítomný v poznávajúcom subjekte i poznávanom objekte. Logos predstavuje koordináciu, zjednotenie objektu a subjektu, je v ňom daná kontinuita človeka a sveta, mikrokozmu a makrokozmu. Berďajev je v duchu ruskej religióznej a filozofickej tradície presvedčený, že sa k nemu dá dostať iba aktom viery a náboženským

nazeraním. V modernej filozofii človek naopak popiera svetový rozum uznávajúc len vlastné racionálne uvažovanie. V dôsledku toho nastáva podľa nášho filozofa terminologický zmätok, pretože sa neprijíma celostná a pravdivá, ale len obmedzená, vykonštruovaná skúsenosť. Neuznáva sa rozum vo svojej celostnosti a pravdivosti, ale len rozum obmedzený, odtrhnutý od reálneho života. Pre postmodernú teóriu poznania je ďalej typická kritika rozumu vedúca až k jeho likvidácii. Podľa znalca dejín filozofie Wolfganda Welscha ide o prípad Nietzscheho, Heideggera, Horkheirmera, Adorna, Derridu, Foucaulta a i. U týchto mysliteľov môžeme dobre vidieť snahu o likvidáciu rozumu, založenú na argumentácii, pričom sa ocitajú v dileme a musia dementovať práve tie inštancie, podľa ktorých argumentujú, a pritom nemôžu vykázať iné. Práve Nietzsche otvoril tento „prístrešok“ rozporu človeka so sebou samým a uvedení filozofi nenašli z neho východisko a tento bludný kruh sa im stal trvalým útočiskom.

Ruský filozof vystihol túto nemoc západného myslenia, ktorá siaha až ku Kantovi a spočíva v krajnom subjektivizme a psychologizme. Rozum odtrhnutý od duchovnej skutočnosti a náboženskej intuície totiž nakoniec prichádza k popretiu možnosti poznania pravdy. A nielen to. Pravda sa nahrádza, substituuje ľudským konštruktom, čím sa z nej stáva číry nástroj. Tento typ myslenia, ktorý vychádza výlučne z legitimizácie a autorizácie človekom, možno preto označiť za človekobožský. Berďajev ho odsudzuje slovami: „Máme plné právo zapochybovať o tom svojvoľnom predpoklade, že nezvratné kritérium pravdy je intelektualistické a racionalistické. Abstraktno-intelektuálna pravda je fikcia.“ A pokračuje: „Pravda – to je niečo živé, pravda je tiež cestou a životom. K tejto živej a komplexnej pravde však nemožno dospieť len intelektom, umom a racionálnym uvažovaním, pretože stretnúť sa s ňou možno jedine v skúsenosti náboženského života.“ Podobne uvažuje Pavel Florenskij, keď sa pýta: „Alebo je možné, že Pravda vôbec neexistuje?“, a upozorňuje: „V tom prípade by sa celá realita zmenila na absolútne nezmyselný a šialený chaos a my by sme od rozumnej, ale mučivej ἐποχή museli prejsť k šialenej a až do konca mučivej agónii, večne len vzdychať a večne umierať bez Pravdy.“

Autor podáva veľmi presnú diagnózu našej doby infikovanej kultúrnym marxizmom, idey ktorého sa zakladajú na svojvôli rozumu a skepse voči pravde a dobru. Veď tam, kde „Boh je mŕtvy“, človek má dovolené všetko... Odveká túžba po pravde však z ľudského vnútra nevymizla a tak jej substituovanie a falšovanie v nespočetných ideológiách a pseudofilozofiách na čele s politickou korektnosťou pokračuje. Jej protagonisti jednostranne presadzujú „ako pravdivé len to, čo pochádza z kruhov intelektuálnej ľavice“, ako rezultuje Lind. V praxi sa udomácnil pojem „oslobodzujúcej tolerancie“ zavedený Herbertom Marcusom, podľa ktorého je všetko, čo prichádza z ľavej časti politického spektra oslobodzujúce, kým to, čo prichádza z pravej časti intolerantné. Morálka biblie, kresťanský život, bezúhonnosť, obhajoba autority na hierarchickom princípe a rodina sú terčom útokov kritickej teórie a politickej korektnosti. Za „autoritárov“ sa v médiách označujú tí, ktorí si ctia rodinu či národ a veria v opodstatnenosť hodnôt, ako hovorí Minnicino, poukazujúc na fakt, že Frankfurtská škola sa neuspokojila len s ideami, ale pokúsila sa presadiť tento nezmysel aj v praxi a cez rôzne mimovládne inštitúty sa stala dominantnou silou v sociologických a komunikačných teóriách. Jej kritická teória je základom dnešného zábavného priemyslu, jej frázy sú teoretickým východiskom televíznych relácií, filmovej produkcie a programovej hudby. A tie sú základom verejnej mienky, ktorá sa stala určujúcim faktorom politiky v Amerike. Môžeme tu jasne vidieť ideovú os kultúrnej revolúcie, ktorá z modernej spoločnosti vymetá posledné hodnoty židovsko-kresťanskej proveniencie. Už sa nad tým ani nepozastavujeme, zmierili sme sa s tým a prijali to do našej mentality. Dialóg sme si zamenili za koketovanie. Chýba nám zdravá a sebavedomá intelektuálna vrstva, ktorá by sa dokázala postaviť za pravdu v poznaní, krásu v komunikácii a dobro v presadzovaní hodnôt organického života.

KULTÚRNY TEROR VYNUCOVANÝ ŠTÁTOM

Politická korektnosť posledného obdobia dosiahla rozmery kultúrneho teroru. V Spojených štátoch je napríklad zavedený katalóg „trestných činov z nenávisti“ a sú známe tiež početné prípady perzekuovania tých, čo prejavili nesúhlas s kódexom politickej korektnosti. Nemožno sa preto čudovať atmosfére strachu, ktorú to prináša: „Človek nevie, kedy sa za jeho chrbtom objaví polícia.“ Aj na európskom kontinente sa čoraz častejšie objavujú súdne pojednávania s tými, ktorí na verejných vystúpeniach bránia prirodzený Boží zákon a tak sa dostávajú do nemilosti politickej korektnosti. I keby sme na okamih pripustili, že vo svojich počiatkoch malo uplatňovanie takýchto štandardov svoj zmysel, ich implicitná patologickosť sa prejavila už v osemdesiatych rokoch XX. storočia. V mene ochrany menšín pred urážlivými poznámkami sa pristúpilo k postupnému obmedzovaniu slobody slova, ako aj racionálnej diskusie vôbec, čím sa určité témy tabuizovali. Inštitúcie, ktoré prijali kódexy politickej korektnosti, napríklad univerzity či štátne úrady, v rozpore s akademickou slobodou a slobodou vedeckého skúmania znemožnili kladenie určitých otázok. Pôsobnosť politickej korektnosti sa rozšírila až do tej miery, že sa začali cenzurovať literárne či hudobné diela a revidovať história. Isté skupiny ľudí dostali špeciálny štatút, ktorý iné nemali. Predpokladalo sa napríklad, že akákoľvek kritika voči imigrantom môže vyvolať predsudky, fóbiu až násilné činy. Otázka imigrácie je pritom celkom legitímna a každý má mať právo vysloviť názor, aký počet imigrantov, prípadne odkiaľ, by mala jeho krajina prijať alebo neprijať.

Vystupňovanie požiadaviek politickej korektnosti na Západe nakoniec explodovalo to do tej miery, že každý, kto sa cíti dotknutý, vznáša svoju námietku a slovník politickej korektnosti sa rozšíril natoľko, že človek začína rozprávať len v inotajoch – orwellovskou nezmyselnou rečou. Sme v epoche honby na čarodejnice alebo novej forme Kulturkampfu XIX. storočia.

Niet divu, že projekt európskej integrácie, ktorý vždy bol kresťanskou ideou a plodom kresťanského univerzalizmu, sa dnes utápa v byrokratizme a plytkom multikulturalizme. Z ochrany menšín – a nielen etnických – sa v únii postupne, aj prostredníctvom antidiskriminačného zákona, stáva zbraň voči tým, ktorí chránia prirodzené hodnoty civilizácie. Potom sa aj záznam v registri trestov u príslušníkov etnickej menšiny ako vylučujúci faktor udelenia štátneho občianstva považuje za diskriminačný čin štátu. Po rozpade Českej a Slovenskej federatívnej republiky bol v Česku prijatý zákon o štátnom občianstve, ktorého podmienkou bol aj päťročný čistý register žiadateľa o občianstvo ČR. Po mnohých domácich a zahraničných protestoch bol zákon novelizovaný a umožnil výnimku. Údajne, podľa Pavla Baršu, týmto zákonom „samostatná Česká republika začala svoje spolužitie s Rómami nevhodne“. Problémom je, že pojmy ako diskriminácia, segregácia či rasizmus sa vysvetľujú jednostranne a ideologicky. Zužuje sa ich význam a prispôsobuje sa revolučno-socialistickej agende. To znamená, že tieto pojmy sa vykladajú len vo vzťahu k sociálnej minorite, ktorá má byť a priori poškodenou, hendikepovanou stranou. A neustála masmediálna podpora týchto sofizmov popri skresľovaní reality šíri aj strach z vyjadrenia iného názoru než toho, ktorý je, napríklad, predpísaný tretím sektorom. Ak odhliadneme od toho, že je tu atak na slobodu prejavu, ktorá je vzácnou výsadou právneho štátu, tak z hľadiska filozofie jazyka pri politickej korektnosti „právom môžeme hovoriť o sémantickom kolapse“. A skutočne, zásadná ťažkosť je už v tom, ako presne termín „politicky korektné“ definovať, koho určiť za kompetentného rozhodovať o tom, čo je korektné a čo nie a akú legitimitu pripísať súčasným tribúnom politickej korektnosti. Ak sme pochopili podstatu diktátu politickej korektnosti, neprekvapí nás, že propaganda kultúrnej revolúcie pri každej sociálno-kultúrnej zrážke medzi minoritami a majoritami bude vidieť len stopy „pravicového extrémizmu“, „xenofóbie“, „rasizmu“ a „intolerancie“, a to vždy s jedným predurčeným vinníkom – v tomto prípade majoritným obyvateľstvom. Aké môžu byť kultúrne dopady tohto diktátu? Odpoveď na túto otázku môže naznačiť súčasná polemika o politickej korektnosti nielen v Spojených štátoch.

ODVAHA VZDOROVAŤ POLITICKEJ KOREKTNOSTI

Ako som spomenul, filozofiu kultúrneho marxizmu, ktorá generuje politickú korektnosť, treba konfrontovať s teóriou poznania kresťanského personalizmu a poukázať na jej nezdravé noetické princípy. Autori ako Lind, Minnicino alebo Harris Sherline dnes v Amerike vyzývajú na dôsledné obhajovanie princípov slobody slova, na ktorej stojí tradícia slobodnej spoločnosti. Sherline otvorene hovorí o politickej korektnosti ako o cenzúre. Lind varuje, že dopyt po politickej korektnosti bude silnieť a postupne okliešťovať slobodu slova, za ktorú bojovali generácie Američanov, rovnako ako kultúru a spôsob života, na ktorom tieto generácie tvrdo pracovali. Vyzýva preto Ameriku, aby sa v záujme svojej budúcnosti postavila tejto „najväčšej a najstrašnejšej premene vo svojej histórii“, keď sa sama stáva „krajinou s oficiálnou ideológiou, vynucovanou štátnou mocou“. V stávke nie je nič menšie ako životný štýl miliónov Američanov. Čo si budú obliekať, čo budú jesť, kam budú chodiť za kultúrou, ako bude vyzerať ich školstvo, aké slogany či prezývky budú smieť používať, ako si budú definovať pravidlá slušného správania a rozsah svojich ľudských práv. A tejto konfrontácii sa nevyhneme ani my.

Ak Berďajev vyslovil názor, že klasická revolúcia je ťažkou odplatou za sociálne hriechy kresťanov, môžeme si rovnako dobre myslieť, že diktát politickej korektnosti, ako novej podoby komunistickej revolúcie, je takou istou odplatou za indiferentné ľudské postoje a nezáujem o pravdu v súčasnom vyspelom svete. Moderná „inkvizícia“ politickej korektnosti nás vcelku pohodlne umlčuje, zatiaľ bez fyzickej tortúry. Toto vedomie pokánia nás však nemôže nechať pasívnymi. V prvých riadkoch svojej Filozofie nerovnosti vyzýva Berďajev v zmysle známeho evanjeliového výroku po uchopení meča, ktorý priniesol Kristus. Meča pretínajúceho ľudstvo na tých, ktorí stoja na strane Krista, a tých, ktorí sú proti nemu. No toto rozdelenie nemožno urobiť mechanicky a ani ho vonkajškovo aplikovať na celú nekonečnú zložitosť života. Postmodernistická metóda dekonštrukcie prináša už teraz sebadeštrukciu a kultúrny kolaps. Ľud, ktorý mal kedysi byť hrdým nositeľom revolučných hodnôt, ale ukázal sa ako neznalý vyšších duchovných princípov a súvislostí života, tápe v zmätku a pasívne prijíma servis postmoderného kultu ničoty. Naša každodenná odvaha v akademickej činnosti i bežnej komunikácii pravdivo pomenovať inkriminované veci a javy, a pritom rešpektovať dôstojnosť osoby, nech je ostrím tohto meča pravdy. Ním budeme usvedčovať prejavy kultu človeka a hlásiť sa k bohoľudskosti, i keď to možno bude nepohodlné, alebo nás to vystaví sankcionovaniu. Zdá sa, že iných odporúčaní v tomto smere niet.

FALOŠNÝ PLURALIZMUS NESKORÉHO LIBERALIZMU VERZUS ODDANOSŤ PRAVDE

V Rímskej ríši nikoho nezaujímalo náboženské presvedčenie, pokiaľ občan po vyzvaní štátom priniesol malú obetu na oltárik božstvu cisára, až dovtedy, kým neprišli na scénu kresťania. Tí sa odmietli podrobiť takejto technicky nenápadnej, ale z osobnostného hľadiska veľmi podstatnej procedúre. Vieme, že vzápätí boli vyhlásení za ateistov a vieme aj to, ako bolo toto „religio illicita“ trestané. Dnes sa nachádzame vo veľmi podobnej situácii. Nikoho nezaujíma naše presvedčenie, ani náš životný štýl, no len dovtedy, kým sa otvorene nekonfrontujeme s politickou korektnosťou, ktorú už do istej miery chráni aj právny poriadok a nie iba masmediálny slovník a verejná mienka. Tu musíme počítať nielen s výsmechom alebo šikanovaním, ale aj s vážnejšími následkami. Obávam sa, že tušenie, že za svoj nesúhlas s presadzovaním politickej korektnosti raz budeme väznení, alebo jednoducho zmizneme v noci, ako je to známe v totalitnom systéme, má svoje opodstatnenie. Tu už nejde o nekultúrnosť, ale o otvorený červený teror nastupujúci zo zálohy. Ľudia sa v rozhovoroch dostavajú do stavu akejsi autocenzúry, v ktorom opatrne – vzhľadom na určité menšiny – volia eufeminizovaný jazyk. Vytvára sa spoločenská klíma, v ktorej bude lepšie isté názory na stav spoločnosti, zlodejstvo establishmentu a morálne alebo ekonomicky rozkladné maniere akýchkoľvek menšín, ktoré sú v rozpore s Desatorom, komunikovať len tým najbližším, a to pod „ochrannou clonou posteľnej prikrývky – periny“, ako v dobe stalinských represálií. V súvislosti s očakávaním božieho kráľovstva Berďajev v závere svojho posledného diela O otroctve a slobode človeka pripomína, že náš zápas bude tvrdý, spojený s obetami a utrpením. Inej cesty však niet, pretože toto kráľovstvo nemožno dosiahnuť iba reflexiou či meditáciou. Aj v tomto úseku putovania agóniou západnej civilizácie máme pamätal na prísľub, že Pravda nás oslobodí a máme jej byť verní. To je náš podiel na odvrátení alebo aspoň spomalení kultúrneho kolapsu. A ak k nemu predsa len dôjde, potom budeme patriť k nositeľom genofondu novej ozdravenej civilizácie, v ktorú dúfame po nás. Politická korektnosť, táto súčasť otroctva ilúzie vedomia, vymizne.

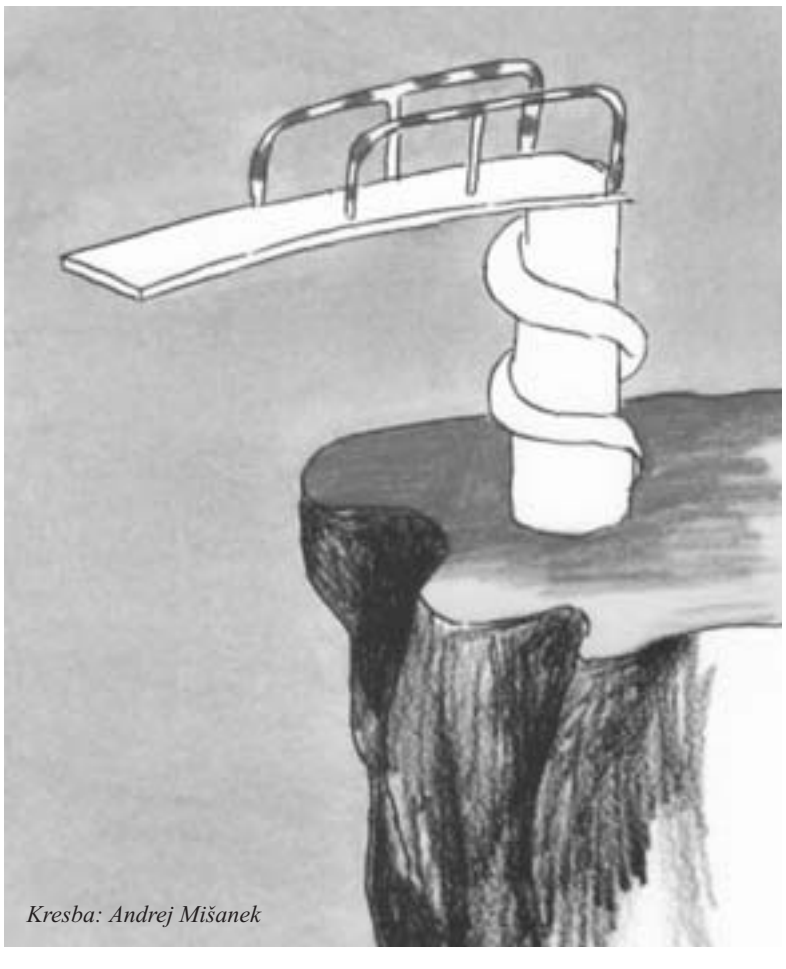

Kresba: Andrej Mišanek

BISKUP ATANÁZ SCHNEIDER

Aká je správna katolícka odpoveď na pochody Gay Pride?

Rím 3. augusta 2018 (HSP/kath.net/Foto:TASR-Martin Baumann)

V minulých desaťročiach sa rozšírili v mestách západného sveta pochody pod názvom „Gay Pride“ (Hrdosť homosexuálov). Tento stále rastúci fenomén má jasný cieľ – ovládnuť verejný priestor vo všetkých mestách západného sveta a dlhodobo aj v mestách celého sveta s výnimkou miest islamského sveta zo strachu pred predvídateľnými násilnými reakciami proti nemu.

Takého pochody sa realizujú s enormnými finančnými a logistickými nákladmi a sú sprevádzané propagandou, ktorá je podporovaná najvplyvnejšími silami verejného života a síce politickou nomenklatúrou, sociálnymi sieťami, mocnými hospodárskymi a finančnými koncernami. Taká mocná podpora silami verejného sektora bola typická pre historické totalitné systémy a síce s cieľom nanútiť ľuďom určitú ideológiu. Pochody „Gay-Pride“ sa neobyčajne podobajú propagandistickým pochodom rôznych politických režimov minulosti.

No zostáva jedno veľmi dôležité zariadenie verejného života, ktoré ešte oficiálne, či ešte nie veľkou mierou nevstúpilo do jednohlasného chóru podporovateľov pochodov „Gay-Pride“. Tým hlasom je Katolícka cirkev. Totalitarizmus ideológie homosexuality príp. teórie gender – rodovej rovnosti sleduje svoj ctižiadostivý cieľ – dobytie poslednej odporujúcej bašty – Katolíckej cirkvi. Žiaľ, toto úsilie už zaznamenalo aj niektoré úspechy. Ukazuje sa, že rastúci počet kňazov ba dokonca niektorí biskupi a kardináli vyjadrujú verejne a rôznymi spôsobmi podporu takýmto totalitným pochodom „Gay-Pride“. Tým sa takíto kňazi, biskupi a kardináli stávajú aktivistami a podporovateľmi ideológie, ktorá predstavuje priamu urážku Boha a urážku dôstojnosti človeka, ktorý bol stvorený na obraz a podobu Boha a ako muž a žena.

Ideológia rodovej rovnosti príp. ideológia homosexuality predstavuje ďalej vzopretie sa voči obdivuhodnému a láskyplnému stvoriteľskému dielu Boha. Ide tu o odpor proti stvoreniu človeka v dvoch potrebných a nádherne sa vzájomne doplňujúcich pohlaviach muža a ženy. Homosexuálne a lesbické akty znesväcujú mužské a ženské telo, ktoré je Božím chrámom. A naozaj – Duch Svätý hovorí: „Kto by teda Boží chrám zničil, toho Boh zničí. Lebo Boží chrám je svätý – a ním ste vy (1 Kor. 3, 17). Duch Svätý vo Svätom písme vysvetľuje, že homosexuálne akty predstavujú ohavnosť, pretože odporujú povahe človeka ako ho Boh stvoril: „Preto ich Boh vydal nehanebným náruživostiam. Ich ženy zamenili prirodzený styk za protiprirodzený A podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou a zahoreli žiadostivosťou jeden k druhému: muži s mužmi páchali nehanebnosť. Tak si sami na sebe odniesli zaslúženú odplatu za svoje poblúdenie A pretože si nevedeli vážiť poznanie Boha, Boh ich vydal napospas ich zvrátenému zmýšľaniu, aby robili, čo sa nepatrí (Rim 1, 26 – 28).

Duch Svätý tiež vysvetľuje, že osoby, ktoré páchajú akty ťažkých hriechov, ku ktorým patria aj homosexuálne akty, nebudú dedičmi večného života: „Neviete, že nespravodliví nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Nemýľte sa: ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani súložníci mužov, ani zlodeji, ani chamtivci, ani opilci, ani utŕhači, ani lupiči nebudú dedičmi Božieho kráľovstva (1 Kor. 6, 9-10).

Kristova milosť má však takú moc, že môže zmeniť aj modloslužobníka, cudzoložníka, praktizujúceho homosexuála na nového človeka. Text Božieho slova totiž pokračuje:

„A niektorí ste toto boli. Ale obmyli ste sa, boli ste posvätení, boli ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha (1 Kor. 6, 11).

Vzhľadom na túto pravdu a skutočnosť milosti zažiari v scenári protibožskej a protiľudskej ideológii a praktiky homosexuality svetlo nádeje a pravého pokroku – a síce nádeje a reálnej možnosti premeny osoby, ktorá koná homosexuálne akty na nového človeka, ktorý bol stvorený v pravde svätosti: „Preto máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti (Ef 4, 22 – 24).

Tieto Božie slová predstavujú jediné dôstojné posolstvo hodné nádeje a oslobodenia sa, ktoré má kresťan a už vôbec kňaz a biskup, ponúkať ľudom praktizujúcich homosexualitu a šíriacim ideológiu rodovej rovnosti.

Totalitarizmus a netolerantnosť genderovej ideológie vyžadujú podľa jej vlastnej logiky totálne prijatie. Všetky spoločenské sektory vrátane Katolíckej cirkvi, musia byť teda prinútené tak či onak vyjadriť prijatie tejto ideológie. Jeden z najrozšírenejších a konkrétnych verejných prostriedkov tohto ideologického nátlaku predstavujú pochody „Gay-Pride“.

Nemožno vylúčiť, že sa Katolícka cirkev v nie ďalekej budúcnosti bude nachádzať v situácii, ktorá sa bude podobať prenasledovaniu Rímskou ríšou v prvých troch storočiach, keď bolo prijatie totalitnej ideológie bohoslužby povinné aj pre kresťanov. V tej dobe spočíval test takého prijatia v občianskom a politicky korektnom akte spálenia niekoľkých zrniek kadidla pred sochou bôžika alebo cisára.

Namiesto pálenia kadidla dnes nastupuje gesto solidarity s pochodmi gejov „Pride“, čo sa vyjadruje pozdravnými slovami duchovných a dokonca aj špeciálnymi bohoslužbami v prospech údajných práv na homosexuálne aktivity, ako aj šírenie tejto ideológie. Sme svedkami neuveriteľného scenára, v ktorom už niektorí kňazi a dokonca biskupi a kardináli, začali bez začervenania sa páliť zrnká kadidla pred bôžikmi ideológie homosexuality príp. teórie gender. A to s potleskom mocných tohto sveta, politikov, masmédií a mocných medzinárodných organizácií!

Aká má byť správna odpoveď kresťana, katolíka, kňaza a biskupa vzhľadom na tento fenomén pochodov „Gay-Pride“?

Na prvom mieste musíme s láskou hlásať Božiu pravdu o stvorení človeka a potom pravdu o objektívnej psychologickej a sexuálnej nezriadenosti homosexuálnych aktov. Následne sa má hovoriť aj o pravde a existencii potrebnej a diskrétnej pomoci pre ľudí s homosexuálnymi sklonmi, aby sa im dostalo oslobodenie a uzdravenie ich duševného postihnutia.

Treba hlásať Božiu pravdu o charaktere ťažkého hriechu homosexuálnych aktov a životného štýlu, pretože ignorujú Božiu vôľu. S naozaj bratskou starosťou musíme upozorňovať na nebezpečenstvo straty večnej spásy duší praktizujúcich a nekajajúcich sa homosexuálov.

Ďalej treba s občianskou odvahou a použitím všetkých pokojných a demokratických prostriedkov protestovať proti potupovaniu kresťanského presvedčenia a proti verejnému prezentovaniu ponižujúcich obscénností. Treba protestovať proti pochodom, skrze ktoré sa má obyvateľstvu celých miest a krajín nanucovať politicko-ideologická militantnosť.

To najdôležitejšie však spočíva v duchovných prostriedkoch. Najmocnejšia a najvzácnejšia odpoveď sa vyjadruje vo verejných a súkromných aktoch zmierneho odčinenia ťažkých verejných urážok, ktoré tieto pochody spôsobujú svätosti Božieho majestátu.

Neodlučiteľná od týchto zmierných aktov je vrúcna modlitba za obrátenie a večnú spásu podporovateľov a aktivistov ideológie homosexuality a predovšetkým modlitba za spásu duší poľutovaniahodných osôb, ktoré praktizujú homosexualitu.

Nech nasledovné slová pápežov posilnia správnu katolícku odpoveď na fenomén „Gay-Pride“:

Pápež Ján Pavol II. protestoval proti pochodu „Gay-Pride“ v Ríme v r. 2000 slovami:

„Považujem za svoju povinnosť k udalostiam nedávnych dní v Ríme [Gay-Pride] zaujať stanovisko: V mene Cirkvi Ríma nemôžem inak ako vyjadriť svoje zatrpknutie… pre urážku kresťanských hodnôt mesta, ktoré katolíkom celého sveta tak veľmi leží na srdci. Cirkev nesmie zamlčať pravdu, pretože by tým nedodržala vernosť Bohu Stvoriteľovi a nepomohla by ľuďom pri rozlišovaní dobra od zla“ (Anjel Pána, 9. 7. 2000).

Pápež František pri rôznych príležitostiach varoval pred nebezpečím ideológie gender, napr.:

„Ty, Irina, si dnes spomenula veľkého nepriateľa manželstva: ideológiu gender. Dnes je tu celosvetová vojna na zničenie manželstva. Dnes sú tu ideologické kolonializmy, ktoré sú ničivé: neničí sa zbraňami, ale ideami. Preto sa musíme proti týmto ideologickým kolonializmom brániť.“ (Príhovor ku kňazom, rehoľníkom, seminaristom, Tbilisi, 1. 10. 2016).

„Prežívame momenty ničenia človeka stvoreného na Božiu podobu. V Európe, Amerike, Latinskej Amerike, Afrike, v niektorých krajinách Ázie existuje pravý ideologický kolonializmus. A jeden z nich nazvem nepokryte menom – je to teória gender!

Dnes sa deťom – deťom! – v škole hovorí, že každý si môže svoje pohlavie vybrať. A prečo sa ich to učí? Pretože učebnice prichádzajú od ľudí a inštitúcií, ktoré im dávajú peniaze. To sú formy ideologického kolonializmu, ktorý podporujú aj veľmi vplyvné krajiny. A to je strašné. Benedikt XVI. – ktorý sa má mimochodom dobre a má stále veľmi jasné myslenie – mi v rozhovore povedal:

„Svätosť, toto je doba hriechu proti Bohu Stvoriteľovi!“ To je múdre. Boh stvoril muža a ženu – Boh stvoril svet tak a tak … a my robíme teraz pravý opak. Boh nám zveril stav „divočiny“, aby sme z nej urobili kultúru a my teraz robíme s touto kultúrou veci, ktoré nás vracajú naspäť do stavu „divočiny“ (porovn. Romano Guardini, Koniec novej doby, Würzburg 1950, S. 95-96)! To, čo tu Benedikt XVI. povedal, by sme mali uvážiť: „Toto je doba hriechu proti Bohu Stvoriteľovi!”

(Príhovor k poľským biskupom pri Svetových dňoch mládeže v Krakove, 27.7.2016).

Praví priatelia osôb, ktoré konajú nízke skutky na pochodoch, sú kresťania, ktorí hovoria:

„Ja nebudem páliť zrnká kadidla pred bôžikom homosexuality a teórie gender, dokonca ani keby – čo nech Boh uchráni! – to robil môj farár alebo môj biskup.

Budem konať súkromné a verejné akty zmiernej obety a vrúcnej modlitby za večnú spásu duší všetkých, ktorí homosexualitu šíria a praktizujú.

Nebudem mať nijaký strach pred novým politicko-ideologickým totalitarizmom teórie rodovej rovnosti, pretože Kristus je so mnou. A keďže Kristus porazil všetky totalitné systémy minulosti, porazí aj totalitarizmus ideológie gender našich dní.“

Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat!

28. júla 2018

+ ATANÁZ SCHNEIDER,
pomocný biskup
Arcidiecézy Svätej Márie, Astana

Turčányho Dar (i Rada)

Viliam Turčány:
Dar (ed. Peter Tollarovič),
Trnava: Kon-press, 2018.

Podľa amerického ekonóma, filozofa a teológa slovenského pôvodu Michaela Novaka – „akokoľvek zájdeme v poznaní, všade nájdeme Svetlo, ktoré tu bolo pred nami.“ Jeho zistenie možno aplikovať aj na našu literárnu vedu: „akokoľvek zájdeme v poznávaní jej oblastí, všade nájdeme stopy po Viliamovu Turčánym, ktoré tam už boli pred nami.“

Viliam Turčány je skutočne širokospektrálna osobnosť, dimenzie jeho „vyžarovania“ ťažko možno obsiahnuť – ale možno vysloviť hypotézu, že jeho prameňom „živej vody“ pre našu vysychajúcu kultúru stále ostáva poézia a že veľmi skoro pochopil jej podstatu a možnosti, potvrdzujú básne z počiatkov jej hľadania a povedzme priamo – aj nachádzania. Bez hyperbolizácie možno vysloviť názor, že bez ich poznania by sme zostali ochudobnení o základ, o „kôstku“, z ktorej jeho (nielen) poézia vyrastala. Preto považujem edičný zámer vydať knižne prvotiny Viliama Turčányho z časopiseckých prameňov za veľmi podnetný a inšpirujúci, lebo otvára možnosť širokej kultúrnej verejnosti túto „kôstku“ spoznať a uvedomiť si aj svoje vlastné „ja“. Vraví sa, že pochopiť znamená byť rovnaký.

Turčányho raná poézia potvrdzuje fakt, že naše hlbinné „historické“ korene tvoria dvojjedinosť – národnú a duchovnú. Tento „genetický kód“ zreteľne nachádzame práve už v jeho prvých poetických prejavoch. Nie je náhodné, že väčšinu z nich publikoval vo svätovojtešských časopisoch. Jeho trvalá príchylnosť k cyrilo-metodskej tradícii sa prejavila nielen v brilantnom preklade Konštantínovho Proglasu, ale aj v historicky „záväznej“ čistote formy aj obsahu – žriedla poézie.

Vďaka cieľavedomej práci Petra Tollaroviča chápeme Turčányho skoré poznanie, že treba vstúpiť „pod realizmus“ aby sme si uvedomili podstatu skutočnej poézie – „aby aj bratia všetko porozumeli.“ Zásluhou precíznej editorskej práce nášho nádejného vedca Petra Tollaroviča dostávame šancu spoznať Turčányho prvotiny a pochopiť, že naša národno-duchovná dvojjedinosť v našich génoch stále prežíva – a ozýva sa svojím posolstvom prostredníctvom „vyvolených“. Veď stačí zahĺbiť sa do básne K svätému Cyrilovi a Metodovi (Pútnik cyrilometodejský, 1948); a pochopíme našu minulosť, prítomnosť aj budúcnosť – jedinú našu historickú cestu. A pochopíme podstatu poézie „bez kúkoľa“. Biblia: „Všetko má svoj čas – a každý úmysel pod nebesami má svoju chvíľu.“ Peter Tollarovič vycítil, že táto „chvíľa pod nebesami“ nastala.

EVA FORDINÁLOVÁ

MÁRIA RAPOŠOVÁ

Kto za pravdu a za národ horí

O Júliusovi Rudinskom

Slovensko má veľa významných ľudí, len o nich málo vieme. Mali sme aj medzinárodne významného vedca entomológa Júliusa Rudinského, ktorý bol pritom neplateným diplomatom slovenskej kultúry.

Július Alexander Rudinský sa narodil 10. augusta 1917 v Pukanci. Vyrastal v rímskokatolíckej rodine Ladislava Rudinského a Heleny, rodenej Petrincovej. Rodičia boli hlavne roľníci, ale otec pracoval aj ako drevorubačský robotník a pomáhal kováčovi.

Július potešil rodičov ako prvorodený. Po ňom prišli na svet ešte tri deti: Helena (24. októbra 1921), Ján (26. júna 1923) a Gizela (6. januára 1935). Helena sa stala mníškou a učiteľkou. Žila asi v zahraničí, lebo raz páter Michal Lacko písal z Ríma Júliusovi Rudinskému, že Helena je práve uňho. Ján bol robotníkom a najmladšia Gizela sekretárkou.

ROKY ŠTÚDIÍ

Július študoval najprv na gymnáziu v Trnave, potom v Kláštore pod Znievom (1933 – 1939). Vysokoškolské štúdiá absolvoval na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave (1940 – 1944). Po získaní diplomu lesného inžiniera, odišiel v decembri 1944 do Nemecka, kde v rokoch 1945 – 1949 navštevoval Univerzitu Georgia Augusta v Göttingene, odbor ekonómiu. Pritom v školskom roku 1945/1946 aj prednášal na témy z lesníctva na Univerzite UNRRA v Mníchove.

Z Nemecka odišiel do USA, kde si v rokoch 1949 – 1953 ešte zvyšoval vzdelanie v oblasti entomológie na Ohio State University v meste Columbus. V roku 1955 obhájil prácu Effecto of lighe and Temperature Aedus egeptus a získal doktorský titul PhD. Bol prvým Slovákom, ktorý absolvoval tú univerzite a pritiahol tam aj iných slovenských študentov. Ochotne im radil, pomáhal, predstavoval ich profesorom. V istom čase študovalo na tej univerzite aj zásluhou Rudinského naraz trinásť Slovákov – z toho desať emigrantov zo Slovenska a traja Slováci z Ameriky. Z Rudinského iniciatívy založili Klub slovenských študentov, ktorému Július predsedal. Hlavným zámerom bolo pomáhať slovenským študentom, aby úspešne študovali a dôstojne reprezentovali Slovensko. Rudinský sa zaslúžil o obohatenie tamojšej univerzitnej knižnice slovacikálnymi publikáciami. Organizoval posedenia s inonárodnými študentami, aby slovenskí chlapci nadväzovali kontakty a šírili informácie, že v rámci Česko-Slovenska existuje národ, ktorý túži po štátnej samostatnosti. Takéto myšlienky prezentovali členovia klubu aj v miestnom rozhlase. Navštevovali slovenské rodiny v širokom okolí, aby udržiavali medzi nimi národnú spolupatričnosť. Raz vycestovali do „slovenského“ Clevelandu, kde usporiadali slovenské kultúrne popoludnie a účinkovali v rozhlasovom vysielaní. V Columbuse prijímal klub významné návštevy; napr. viackrát k nim pricestoval novinár, publicista a politik Jozef Paučo, ktorý organizoval Slovenskú národnú radu v zahraničí a bol tajomníkom Slovenskej ligy v Amerike. Klub navštívil aj slovenský politik a diplomat Matúš Černák.

ROKY VEDECKÝCH ÚSPECHOV

Július Rudinský sa na univerzite v Columbuse špecializoval na entomológiu, čo je vedný odbor zoológie, zaoberajúci sa hmyzom. Po skončení štúdií pracoval v rokoch 1953 – 1955 ako lesný entomológ vo výskumnom centre Weyerhause, Centralia vo Washingtone. Vtedy sa oženil s Američankou Normou Leigh a v nasledujúcom roku 1955 sa s ňou presťahoval na západ Spojených štátov amerických do mesta Corvallis. Obaja manželia sa zamestnali na Oregonskej štátnej univerzite. Ona ako vyučujúca anglistiky, on ako profesor lesníckej entomológie.

V Oregone sú vraj najkrajšie lesy Severnej Ameriky. Žiaľ, aj ich poškodzuje podkôrny hmyz. Profesor Rudinský dlhodobo skúmal stromový hmyz, pričom sa stal riaditeľom výskumného ústavu oregonskej univerzity. Výsledky svojich bádaní publikoval vo vyše sto odborných príspevkoch. Niektoré z jeho prvých prác sa týkali hmyzu vyskytujúceho sa v šiškách a semenách stromu duglasky tisolistej, použitia insekticídov na ihličnanoch, ničenia hmyzu na plantážach vianočných stromčekov a hmyzu poškodzujúceho hospodárske lesy. Z Rudinského neskorších vedeckých úspechov zaujali najmä tie, ktoré robil v spolupráci s chemikmi a odborníkmi na akustiku. V rokoch 1968 – 1969 publikoval dve práce, v ktorých opísal úlohu zvukových prejavov („cvrlikania“) samčekov pri kolonizátorskom správaní sa podkôrneho hmyzu na duglaske. Sledoval, že cvrlikajúci samčekovia stimulovali samičky maskovať ich vlastný lákavý feromón. Július Rudinský opísal chemický aj akustický základ tohto pozoruhodného správania sa hmyzu. Postupne zahŕňal do svojho bádania i ďalšie druhy. Spolu s kolegami chemikmi identifikovali niekoľko chemických zložiek feromónov lykožrútov vyskytujúcich sa na duglaske. Na vývine a výrobe jedného syntetického feromónu spolupracovala potom americká lesnícka služba (Forest Service) s priemyselnými podnikmi ako na účinnom prostriedku na prevenciu proti výskytu a šíreniu lykožrúta. Július Rudinský chodieval na výskumy aj do zahraničia a prednášal na medzinárodných konferenciách.

V Amerike pôsobil od roku 1953 až do svojej predčasnej smrti v 1980 ako člen viacerých odborných spoločností: Society of Signia X, Entomological Society of America, Entomological Society of Canada, Society of American Forestera. Stal sa aj členom Slovenskej ligy v Amerike a viacerých zahraničných slovenských organizácií. Asi v roku 1978 založil v meste Corvallis spolu s inými združenie „Slovaks of the Northwest“, ktoré sponzorovalo kultúrne festivaly na Oregon State University. Vážili si ho nielen v medzinárodných kruhoch entomológov, ale aj v UNESCO, vo Svetovom kongrese Slovákov, v Slovenskej lige v Amerike, Slovenskom kultúrnom spolku v Argentíne, v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme, aj ďaleko na Sibíri v Ústave lesa a dreva Sibírskej pobočky Akadémie vied Zväzu sovietskych socialistických republík.

POZVANIE DOMOV

V lete 1968 pricestoval do Česko-Slovenska na pozvanie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva ČSSR. Časť zo svojho dvojročného pobytu (od júla 1968 do konca januára 1970) strávil na pozvanie riaditeľa Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene a druhú časť (od 1. februára 1970 do 30. júna 1970) na Výskumnom ústave lesného hospodárstva a poľovníctva v Zbraslavi-Stranadoch i na Ústave entomológie ČSAV v Prahe. Na zvolenskom výskumnom ústave spolupracoval s výskumným tímom, ktorý sa dlhodobo venoval sledovaniu populačnej dynamiky lykožrútov škodiacich na smreku. Počas tejto spolupráce odskúšali niekoľko chemických zložiek, ktoré boli základom pre návrh zloženia feromónov na kontrolu výskytu lykožrúta smrekového. Výsledky výskumu z pobytu v Česko-Slovensku publikoval so svojimi spolupracovníkmi Pavlom Švihrom zo zvolenského Výskumného ústavu lesného hospodárstva a Václavom Novákom z Výskumného ústavu lesného hospodárstva a poľovníctva v Zbraslavi-Stranadoch vo viacerých článkoch v medzinárodných vedeckých časopisoch ako napr. Zeitschrift für Angewandte Entomologie, Experientia, Cellular and Molecular Life Sciences, Naturwissenschaften, ako aj v česko-slovenských vedeckých časopisoch (napr. Lesnictví).

Profesor Rudinský prichádzal vedecky bádať na Slovensko aj v ďalších rokoch. Druhý raz to bolo asi na mesiac v r. 1975 v rámci výmeny vedeckých pracovníkov medzi Česko-slovenskou akadémiou vied a United States Academy of Science. Vtedy už intenzívne „prebojúval“ cestu medzinárodnej soche nášho spisovateľa Martina Kukučína od chorvátskeho sochára Ivana Meštroviča z Južnej Ameriky na Slovensko. Nepodarilo sa, ale prišiel opäť v septembri 1976 a pracoval tu až do augusta 1977 v Ústave experimentálnej fytopatológie a entomológie Slovenskej akadémie vied v Ivanke pri Dunaji. Popri tom neustále urgoval politicky „zakliesnené“ prijatie sochy Kukučína. Bol neplateným diplomatom Slovenska v tejto veci, lenže záležitosť – záhadne, až zákerne blokovanú – sa nedarilo pohnúť ani o krôčik. Celkovo ju vybavoval od roku 1968 až do svojej smrti v roku 1980. Odlievanie tejto sochy do bronzu, realizované v Buenos Aires, zaplatili manželia Rudinskí až dvakrát. Urobili to z vlastných úspor, odkladaných na štúdiá svojich detí.

RODINA

Július Rudinský sa šťastne oženil v júni 1954 s Normou Leigh, absol-

ventkou Stanford University v Kalifornii, keď pracovala na Centralia Jr. College, Centralia vo Washingtone. Mali šesť detí: Helenu (narodenú presne na Vianoce 24. decembra 1955), Alexandra (4. februára 1957), Michala (28. septembra 1958), Štefana (6. júna 1960), Pavla (2. mája 1961) a Máriu (1. júla 1962). Pretože matka vtedy ešte nevedela po slovensky, nemohla deti učiť manželovu rodnú reč. Otec ich teda vzal v roku 1968 na Slovensko a počas jeho dvojročnej vedeckej stáže dobehli, čo im dovtedy chýbalo. Nielen v oblasti otcovského jazyka, ale aj spoznávania jeho rodiny a vlasti.

Počas pobytu vo Zvolene dali Rudinskí svoje dve mladšie deti k Júliusovým rodičom do Pukanca, kde sa v rýdzo slovenskom prostredí na radosť všetkých rýchlo učili po slovensky. Staršie štyri deti vzali manželia Rudinskí so sebou do Zvolena a dali ich do Prvej základnej deväťročnej školy. Spolu s nimi sa učila po slovensky aj matka. Zvolenský miestny odbor Matice slovenskej im poskytol nejaké slovenské knihy a časopisy. Obľúbili si najmä knižku Márie Ďuríčkovej Danka a Janka. Zapáčila sa im tak veľmi, že najstaršia dcéra Helenka sa ju rozhodla preložiť do angličtiny. Predseda MO MS vo Zvolene Juraj Pertzian požiadal teda spisovateľku M. Ďuríčkovú o súhlas na preklad, čo obratom dostali.

Matka Norma Leigh Rudinská neskôr absolvovala viac kurzov letnej školy Studia Academica Slovaca v Bratislave. Stala sa významnou profesionálnou prekladateľkou slovenskej klasickej literatúry do angličtiny. Preložila poviedky Martina Kukučína, Boženy Slančíkovej Timravy, napísala Chronológiu života a čiastkovú bibliografiu Jozefa Cígera Hronského, vydala knižku Incipient Feminists o vzťahu starších slovenských autoriek k národnému hnutiu, publikovala viacero štúdií o M. Kukučínovi a mnoho ďalších štúdií a článkov o slovenskej literatúre i slovenských dejinách. Július Rudinský má na tejto jej orientácii veľký podiel.

Vo Zvolene zorganizoval pedagóg a matičiar Juraj Pertzian s Júliusom Rudinským niekoľko podujatí. Pozýval ho na prednášky a besedy. Jedno stretnutie sa konalo na pôde zvolenského matičného odboru, druhé na Učňovskej škole vo Zvolene, tretie na Sliači. Tam matičný miestny odbor pozval nielen svojich členov, ale aj kúpeľných hostí. Všetkých prišlo vyše stopäťdesiat. Profesor Rudinský vedel pútavo rozprávať. Dokázal zaujať nielen odbornými informáciami, ale aj citovo a vlastenecky. Prednášal o kultúrnom živote v Amerike. Správu o Rudinského vystúpení priniesol zvolenský týždenník Vpred.

SOCHA M. KUKUČÍNA

Z novín Matičné čítanie sa manželia Rudinskí dozvedeli, že v Južnej Amerike existuje odliatok sochy jedného z najvýznamnejších slovenských spisovateľov Martina Kukučína od slávneho chorvátskeho sochára Ivana Meštroviča, žiaka Francúza Augusta Rodina. Rudinských silno znepokojilo, že odliatku hrozí už roky rozpadnutie“, lebo je zo sadry a jeho odlievanie do kovu nemá kto zaplatiť. A nikto nedokáže vybaviť povolenie na umiestnenie sochy v Južnej Amerike alebo na Slovensku. Začali sa o vec zaujímať a kontaktovať sa s ľuďmi,

ktorí by mohli pre to niečo urobiť. Písali pôvodcovi myšlienky sochy, vtedy už ťažko chorému Stanislavovi Mečiarovi. Po jeho smrti aj majiteľom sadrového odliatku do Južnej Ameriky – Slovenskému kultúrnemu spolku v Argentíne, aj na Svetový kongres Slovákov, do UNESCO, do Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, vdove sochára Ivana Meštroviča i vdove Stanislava Mečiara, do Matice slovenskej do Martina a mnohým ďalším. Keď hlbšie spoznali, v čom sú hlavné problémy, začali ich riešiť. Rozhodli sa, že odliatie zaplatia z vlastných peňazí a že sochu ponúknu Matici slovenskej do Martina ako súkromnú akvizíciu. Peniaze šetrili celé roky na štúdiá svojich šiestich detí. Aj deti postupne prikladali svoje zárobky z brigád. Dúfali, že o rok-dva im ich peniaze nejaká inštitúcia – vďačná za takú skvelú akvizíciu – vráti. Veď šlo o dielo svetového autora, iba za 13 percent ceny sochy na svetových trhoch. Bolo by prvým Meštrovičovým dielom v Česko-Slovensku. A prvým sochárskym spodobením vynikajúceho slovenského klasika v nadživotnej veľkosti.

Rudinskí však netušili, na aký balvan medzinárodných politických aj finančných problémov a ľudských obmedzení narazili. Zachrániť sochu a dostať ju domov bolo také ťažké, nebezpečné a dlho trvajúce, že Július Rudinský sa umiestnenia sochy na Slovensku ani preplatenia výdavkov za ňu z Česko-Slovenska nedožil. Ešte aj dnes, po smrti oboch manželov, je väčšine ľudí nepochopiteľné, čo všetko v súvislosti s tým musela rodina prežiť a obetovať.

– ÚSILIA O ZVEČNENIE KUKUČÍNA

V uplynulom storočí sa niekoľko generácií slovenských i chorvátskych vlastencov v zahraničí aj na Slovensku usilovalo dať zvečniť pamiatku uctievaného slovensko-chorvátsko-čílskeho filantropa, doktora, verejného činiteľa, publicistu a spisovateľa Martina Kukučína. Za niekoľko desaťročí sa však podarilo zabezpečiť len kreslené a maľované portréty a pár pamätných tabúľ. Tridsaťjeden rokov po Kukučínovej smrti (v r. 1959) vytvoril Fraňo Štefunko v Martine 77 cm vysokú bronzovú bustu. No ctitelia Kukučína oddávna túžili po veľkom pomníku.

Až v ďalekej Amerike sa myšlienka začala rodiť reálne, a to vďaka emigrovanému tajomníkovi Matice slovenskej Stanislavovi Mečiarovi. On získal Chorvátov, aby mu pomohli presvedčiť ich slávneho rodáka Ivana Meštrovića, žijúceho v USA, aby sa na to podujal. Sochár spočiatku nechcel, lebo mal veľa povinností. Ale z lásky k Slovákom i z úcty ku Kukučínovi to urobil, dokonca za polovičnú cenu, lebo vedel, že Slováci sú chudobní. Na honorár sa mu Slováci v Južnej i Severnej Amerike s ťažkosťami vyzbierali, lenže na viac nemali. Tak socha vymodelovaná z hliny a odliata v Severnej Amerike len do sadry „hynula“ v skladoch, prístavných dokoch, na lodiach, na colniciach a v pivniciach dvoch kontinentov. Profesor Rudinský využil svoje vysoké vzdelanie, spoločenský rozhľad, politickú diplomaciu a medzinárodné kontakty, aby pohol realizáciu zamrznutej myšlienky. Napokon sa to podarilo. Lenže za veľkých obetí a nie za jeho života.

TRI POMNÍKY

V rokoch 1973 – 1977 boli v hlavnom meste Argentíny Buenos Aires odliate do bronzu až tri sochy M. Kukučína od Ivana Meštroviča. Prvé dve boli objednané ešte v roku 1972. Druhú a tretiu zaplatili manželia Rudinskí. S kúpou prvej ich predstihli slovenskí jezuiti v Kanade, ktorí ju dali asi na jar 1973 prepraviť na severoamerický kontinent. Chceli

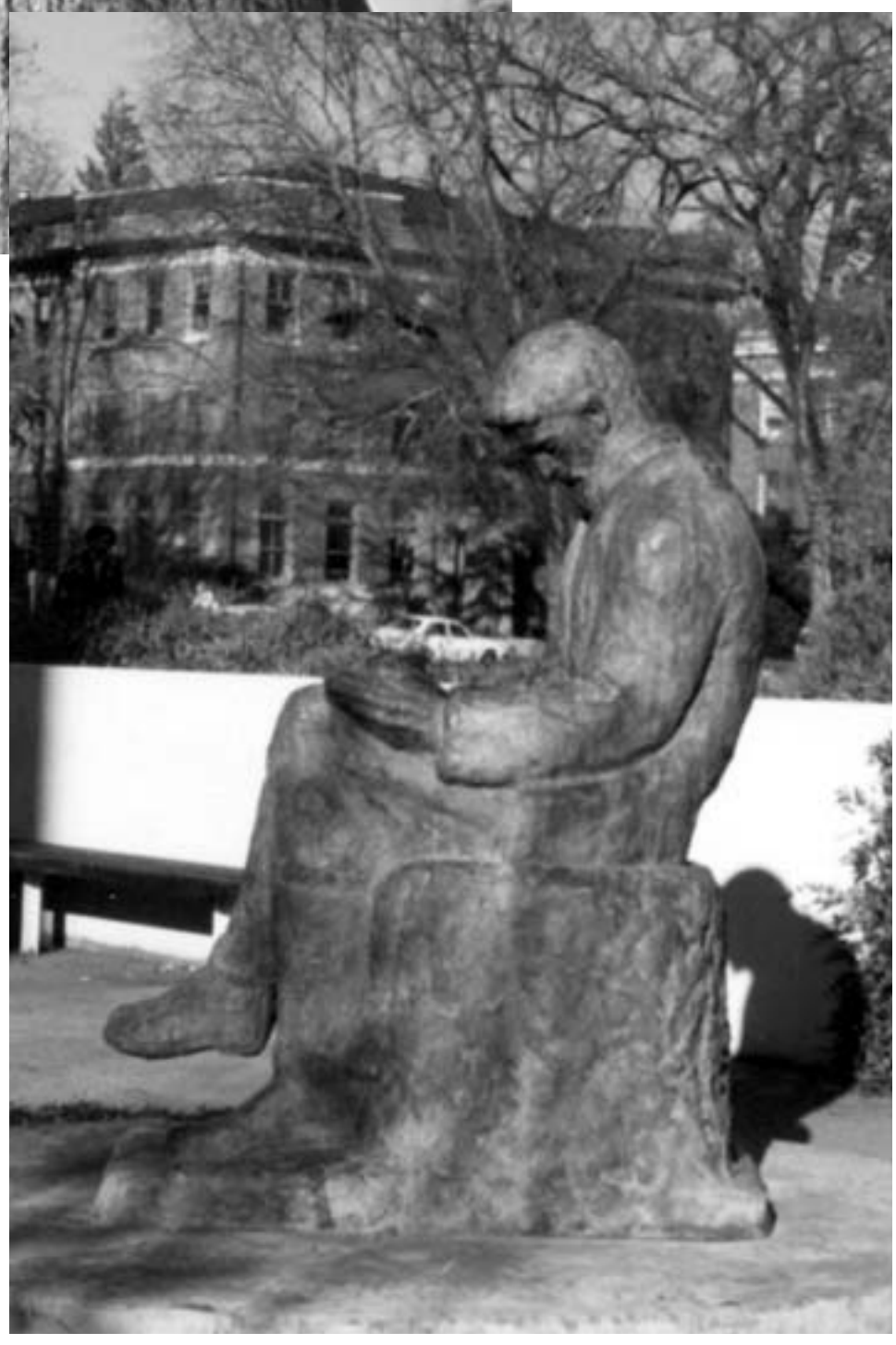

Ospravedlnenie

V minulom čísle Kultúry 14 sme priniesli článok “Koniec socializmu s ľudskou tvárou. K 50. výročiu vpádu vojsk Varšavskej zmluvy.” Z článku nedopatrením vypadlo meno autora, ktorým je František Vnuk. Za chybu sa autorovi aj čitateľom ospravedlňujeme.

ju slávnostne odhaliť už v lete, no podarilo sa to až 2. septembra 1973 v parku slovenského misijného a kultúrneho strediska v meste Cambridge-Galt za účasti niekoľko tisíc návštevníkov. Mali šťastie, pretože Argentína hneď potom vydala nové predpisy, podľa ktorých sa umelecké diela nesmeli vyvážať za hranice. Rudinských pri ďalšom odliatku už zastihli problémy.

Druhý odliatok vznikol v tej istej kovolejárni, z tej istej formy. Manželia Rudinskí ho chceli poslať na Slovensko pre Maticu slovenskú, lenže po vstupe vojsk Varšavskej zmluvy do Česko-Slovenska nastúpila v republike tvrdá politická „normalizácia“, ktorá matičné nadšenie pre získanie sochy zablokovala. Komunistickí ideológovia a úradníci (podotýkam, že nie šéfovia) československého ministerstva kultúry a ministerstva financií, slúžiaci socialistickému režimu, považovali sochu za „politický kontraband“ emigrantov, a preto ju do republiky „nepustili“. Rudinského tajne sledovala aj Štátna bezpečnosť.

Medzitým však bola už druhá socha v Južnej Amerike odliata. Rudinskí ju museli zaplatiť a prevziať. Ale kam ju z Južnej Ameriky poslať? Česko-Slovensko napriek predbežnej kúpno-predajnej zmluve, neodpovedalo. Rudinskí ju vo veľkom časovom strese ponúkali na dočasné vystavenie múzeám a galériám v Severnej Amerike, lenže tie sa ospravedlnili s odôvodnením, že výstavy sa pripravujú niekoľko rokov…

Napokon ju manželia dali previezť Tichým oceánom do Portlandu a odtiaľ po súši k sebe domov do západoamerického mesta Corvallis. Niekoľkotonovú sochu nemohli postaviť do svojho bytu, tak im pomohla Oregonská štátna univerzita, ktorá ju umiestnila pred svoju knižnicu do parku. Najprv len na sólovú výstavu, kým o ňu nepožiada Česko-Slovensko. To sa však nestalo. Hoci Matica slovenská i ministerstvo kultúry i zväz spisovateľov ju naozaj chceli, ba chceli ju iste všetci normálni občania Česko-Slovenska, zákulisní úradníci svoj podpis na prijatie sochy nedali. Po dvoch rokoch márneho čakania na vyjadrenie sa Česko-Slovenska ju odkúpila od Rudinských Oregonská štátna univerzita. Jej vedenie vedelo, že je to vzácne svetové dielo, ktoré bude univerzitu vždy reprezentovať.

TRETIA SOCHA NA SLOVENSKO

Július Rudinský bol húževnatý. Nevzdal sa myšlienky, že Kukučínova socha patrí aj na Slovensko. Požiadal o odliatie tretieho bronzového odliatku, s ktorým však boli problémy najťažšie, najdramatickejšie a najdlhšie trvajúce. Ale – podarilo sa. Hoci Július Rudinský po nekonečných rokovaniach, písomných i osobných urgenciách nečakane ochorel na neznámu infekciu a o pár mesiacov vo veku 63 rokov umrel, pred smrťou – keď už nemohol ani rozprávať – písomne prosil manželku, aby vec dokončila. A ona to dokázala. Skromná, tichá, jemne kultivovaná, trpezlivá, múdra, spoľahlivá žena. Našla s pomocou priateľov a manželovej rodiny odvážnych právnikov i verejných činiteľov a ťažký boj vybojovala. Vzácnu sochu hlboko sústredeného píšuceho Kukučína od svetového Meštroviča slávnostne odhalili štyri roky po smrti jej manžela 21. mája 1984 v Medickej záhrade hlavného mesta Slovenska bez rozvádzania informácií o jej histórii a pôvode.

ŠIROKÉ OBLASTI PÔSOBENIA

Americký Slovák Július Rudinský bol teda nielen medzinárodným expertom v boji proti škodlivému lesnému hmyzu, ale aj významným aktívnym národovcom, neplateným slovenským diplomatom, aj expertom na hľadanie ciest, ako zvíťaziť nad hlúpou politikou, ľudskou obmedzenosťou a malomyselnosťou. Umrel 23. augusta 1980 v nemocnici západoamerického mesta Portland v štáte Oregon. Pred smrťou prosil uložiť svoje ostatky doma na Slovensku v Banskej Štiavnici do hrobu rodičov. Stalo sa tak 22. septembra 1980. Keď umrel, smútok nad jeho stratou vyslovili významné osobnosti v zahraničnej tlači aj v kondolenciách. Jedno písomné vyjadrenie sústrasti prišlo pozostalým až zo Sibíri od riaditeľa Institute of Forest and Wood Siberian Branch of the USSR z Krasnojarska. Generálny tajomník Slovenskej ligy v Amerike Ján Hollý napísal o slovenskom vedcovi do nekrológu v časopise Jednota (17. sept. 1980):

„V Dr. Rudinskom odišiel z našich radov cenný človek, žiaľ, v relatívne mladom veku. Jeho tiché ... podporovanie slovenskej kultúry a slovenských národných snáh zaradilo ho medzi cenných pracovníkov v našom národnom živote, pre ktorý jeho odchod znamená veľkú stratu.

Jeho vedecká a národná práca v Amerike ostáva pomníkom a žiarivým príkladom schopnosti a priebojnosti slovenského prisťahovalca v zemi Kolumbovej...“

V anglicky tlačenom programe rozlúčkového smútočného zhromaždenia v USA dala rodina zverejniť aj slovenské štvorveršie hymnickej piesne Karola Kuzmányho Kto za pravdu horí. Zároveň oznámila, že pohrebná svätá omša sa bude konať na Slovensku 22. septembra 1980. Zúčastnila sa na nej americká i slovenská rodina Júliusa Rudinského. Patrilo by sa, aby tomuto človeku, čo za pravdu a za národ horel, postavili ostatní Slováci pomník.

MÁRIA RAPOŠOVÁ

Na snímke na predchádzajúcej strane: Július Rudinský (archív Normy Rudinskej)

Snímka J. Rudinský na strome je z internetu

Dole: Socha M. Kukučína od I. Meštroviča v Corvallis (USA), z archívu Normy Rudinskej

Židovský pôvod islamu

(Pokračovanie z 2. strany)

Popiska: J. Rudinský na strome

Podľa Galleza nie je prekvapivé, že dejiny týchto židonazarénov (sám ich tak obvykle volá) unikli pozornosti Západu, pretože kým na blízkom východe vládli byzantínci, ich prítomnosť bola nepodstatná. Ich prítomnosť zmenila dejiny a svet až neskôr, keď sa objavili v podobe islamu.

VYMAZANIE NAZARÉNSKEHO DEDIČSTVA

V súre 5:82 stojí, že najbližšie pravým veriacim nie sú ani židia, ani kresťania, ale tí, čo hovoria "my sme nazaréni (naṣārá)." V iných súrach sa ale slovo naṣārá zmenilo, aby znamenalo kresťania, ktorí sú ale nepriateľmi pravých veriacich. Gallez si všíma tento sklz a takisto sklz u iných pojmov, ktorých význam sa medzi prvou a neskoršími verziami Koránu zmenil. Omar začal zhromažďovať a ničiť všetky zbierky arabských lekcionárov (qur'ans), ktoré nazaréni v minulosti rozšírili medzi Kurajšovcami, aby ich indoktrinovali. Po Omarovi pokračoval v tejto politike systematickej deštrukcie Uthman. Gallez si myslí, že je nepravdepodobné, že by sa nejaký ešte našiel. Tvorili však prvú vrstvu Koránu a Gallez ukazuje, že v jednotlivých súrach (hebrejské slovo pre zvitok) ešte stále možno zazrieť ich stopy.

Jediný istý fakt známy o Mohamedovi je, že skúsil roku 629 dobyť Jeruzalem, a že neuspel. A presne tento fakt bol z jeho príbehu vymazaný. Tvrdí sa, že mladosť strávil v Mekke, ale ako švédska historička Patricia Crone zistila, pred arabským záborom o Mekke nie je nikde, v žiadnom starovekom zdroji, žiadna zmienka. To ticho sa jej zdá dôležité. Mekka bola priveľmi chudobná a bez prostriedkov, aby tam bola stanica karaván a pred nástupom islamu to nebolo žiadne náboženské centrum. Toto mesto od základu vybudovali kalifovia. Mohamed vyrástol viac ako tisíc kilometrov od Mekky a nie je žiadny dôkaz, že by tam niekedy bol. Mekka sa nespomína ani v Medinskej ústave. V skutočnosti bola oblasť, kde Kurjašovci obchodovali blízko Gazy a Bosry. Kalifovia ale potrebovali zmazať židovsko-nazarénsku minulosť a vytvoriť minulosť arabskú, tak vymysleli mesto s údajne pradávnym abrahámovským pôvodom.

Mekka nie je jediný vynález prvých kalifov. Odborníci hovoria, že islam sa formoval zhruba dvesto rokov. Dejepisci majú dostupné zdroje z obdobia 150 až 300 rokov po tejto fáze. Existuje však dokument, ktorý Gallez považuje za "spoľahlivý", z roku 644. Ide o diskusiu medzi jakobitským patriarchom Jánom I. a Said ibn'Amirom, arabským emírom z Homsu. Túto debatu zaznamenal patriarcha v liste, hneď po jej skončení. Emír spochybňoval Kristovo Božstvo odkazovaním na Tóru a volal si na pomoc "židovského" učenca (pravdepodobne nazaréna, hovorí Gallez). Potom nabádal kresťanov, aby prijali zákon muhadžírov (emigrantov). Je málo pravdepodobné, že ak by emír mohol, nebol by sa odvolával na Korán a na Mohameda, ktorého bol naviac sám spoločníkom.

Až do začiatku 9. storočia nejestvuje žiaden kompletný Korán. Najstaršie zlomky, ktoré sa našli v San'a, pochádzajú z prvej polovice 8. storočia. Jemenské úrady ich držia pod zámkom, ale dostupné fotografie ukazujú, že pod viditeľným textom je zle vymazaná vrstva staršieho textu. Okrem samotnej neexistencie záznamov tu je ešte moslimská tradícia, ktorá hovorí o systematickom ničení rukopisov, ktoré kalifovia nariadili. Gallez spomína list cisára Leva III. kalifovi Omarovi II., z roku 719, kde sa hovorí ako Al-Hajjaj ničil v Mezopotámii staré spisy a nechal vyrobiť nové.

Základom pre zbožštenie Koránu je Mohamedov nočný výlet do neba. Hovorí sa, že Mohamed cestoval na lietajúcom koni 1200 km z Mekky do Jeruzalema. Tam vy-stúpil na plošinu chrámovej hory a odtiaľ až do neba. Boh mu zjavil Korán, ale keď sa vrátil na zem, nič si nepamätal. Preto prišiel anjel Gabriel, obnovil mu pamäť a v jaskyni mu diktoval verš za veršom. V tú istú noc letel Mohamed 1200 kilometrov naspäť do Mekky. Z lietajúceho koňa videl, ako sa k mestu blíži karaván. V meste oznámil jej príchod, čím potvrdil pravosť svojej cesty a svojho "proroctva."

Gallez upozorňuje na "železnú logiku" tejto historky, ktorej bludný kruh nemá východ. Takto Korán potvrdzuje sám seba. Všetky detaily nočnej cesty sú nastavené tak, aby urobili knihu doslovne božskou. Na základe tejto cesty sa stal oficiálne "nestvoreným Božím slovom." Mutaziliti (islamská sekta) spočiatku učili, že Korán je stvorený, ale rýchlo ich umlčali.

Nie je isté, kedy kalifovia rozkázali veriť, že Mohamed vystúpil do neba, ale muselo to byť až po dokončení Skalného dómu (690), pretože ani jeden z nápisov na budove o tom nehovorí. A to je prinajmenšom zvláštne, lebo práve z toho miesta sa Mohamed vzniesol k nebu. V polovici 8. storočia zaznamenal sv. Ján Damascénsky, ktorý pred svojím obrátením často pobýval na kalifovom dvore a bol o islame dobre informovaný, že Mohamed dostal Korán zjavený vo sne. No na konci toho istého storočia už Mohamed pre Korán išiel priamo k Bohu, do neba. Tak sa stal Korán, "nestvoreným Božím slovom." Je zaujímavé, že židia (aj nazaréni) hovoria niečo podobné o Tóre, teda že jednu jej kópiu drží v rukách samotný Boh, takže je aj pozemská aj nebeská. Na sviatok Šavu'ot niektorí židia čítajú text, ako Mojžiš vystúpil do neba a prijal Tóru z Božích rúk.

K titulu "Allahovho posla" dostal Mohamed titul "Pečať prorokov". Niektorí moslimskí komentátori uvádzajú, že manichejci dali rovnaký titul Mánimu (216-274). Tiež spomínajú, že aj Mániho aj Mohameda volali Parakletus, ktorý je predpovedaný v evanjeliu sv. Jána a že aj on dostal zjavenie od anjela v jaskyni. Moslimský ramadán sa podobá na 30 dňový manichejský pôst, ktorý sa tiež držal od úsvitu do súmraku.

Hoci väčšinu nazarénskeho dedičstva kalifovia zničili, zachovali v Koráne nazarénsky odpor k trinitárnemu kresťanstvu. V piatej súre Boh volá Isu (Ježiša) za svedka proti kresťanskej viere vo sv. Trojicu. V tej istej súre Ježiš a jeho matka Mária sú pokladaní za dve "božstvá", ktoré kresťania uctievajú s Bohom v Trojici. Kresťania sú preto "spolčovači", ktorí spolčujú s Bohom viacero iných bohov. A to si zasluhuje trest, a podľa súry 72 majú praví veriaci skonfiškovať kostoly tých prekliatych "spolčovačov."

Pre kresťana nie je ľahké brániť sa proti tomuto hrubému nepochopeniu Trojice, keď Korán je "nestvorené Božie slovo." Gallez podotýka, že možný zdroj tohto omylu bolo nazarénske evanjelium, kde sa Duch Svätý volal "naša matka." Origenés a Hieronym za-znamenali, že v heretických evanjeliách nazýva Ježiš Ducha Svätého svojou matkou a že pri krste v Jordáne hovoril Svätý Duch "toto je môj prvorodený syn, ktorý vládne naveky."

Gallezova kniha je pokladnica vedomostí o skrytých židovských koreňoch islamu. Dúfajme, že bude čoskoro dostupná aj v iných jazykových verziách.

Edouard-Marie Gallez, Le Messie et son prophete: aux origins de l'Islam. Paris: Studia Arabica, dirigee par Marie-Therese Urvoy. Tome I: De Qumran a Muhammad. 4th edition, 2012. Tome II: Du Muhammad des Califes

KULTÚRA
Dvojtýždenník závislý od etiky
Redakcia: Sološnická 41, 841 04 Bratislava
Telefón: 0911 286 452
Vydáva Factum bonum, spol. s r. o..
Wolkrova 39, 851 01 Bratislava.
IČO: 35 734 710

Predseda redakčnej rady: *Július Binder* – Šéfredaktor: *Teodor Križka* – Cena jedného čísla je 1.50 € – Časopis vychádza každé dva týždne, s výnimkou mesiacov júl a august. Ročne vychádza 21 čísel – Stánkový predaj: Mediaprint Kapa, Pressegrosso, a. s. Objednávky prijíma Slovenská pošta na elektronicklej adrese: ganisinova.renata@slposta.sk – Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a. s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranicna.tlac@slposta.sk – Telefonické predplatné: 02/54418102 alebo 02/54418091 – Registračné číslo: EV757/08 – Prijímame iba príspevky napísané elektronicky vo formáte word a graficky neupravené. Nevyžiadané rukopisy nevraciame. Stanovisko redakcie sa nemusí zhodovať s názorom autora – E-mail redakcie: kultura@orangemail.sk – Internetová stránka a archív časopisu: www.kultura-fb.sk –
ISSN 1335-3470 (tlačené vydanie) ISSN 1336-2992 (online)

Propaganda LGBT si našla priestor aj na stránkach Katolíckych novín

Som presvedčený, že nikomu z tých, čo v novembri 1989 zvonili na našich námestiach kľúčmi, ani vo sne nenapadlo, že o pár rokov dekadentná kultúra Sodomy a Gomory (Gn kap. 18 a 19) prezentovaná na gay pridoch (sprievody týchy homosexuálov) v západnom svete príde aj k nám. A že túto kultúru smrti budú šíriť aj reprezentanti nášho štátu, poslanci a ombusdsmanky. Iste a samozrejme, že kultúrny európsky normálny človek je tolerantný voči výstrelkom všetkého druhu, ale verejne dávať takýto zvrátený spôsob života za vzor, určite nie je v poriadku.

V sobotu 14. júla 2018 sa v Bratislave konali dve manifestácie: Pochod Hrdí na rodinu a Gay Pride. Do ulíc prilákali tisíce ľudí, našťastie sa tieto davy nestretli.

V porovnaní s inými štátmi musíme si priznať, že slovenský človek tak ľahko na ulicu manifestovať nejde... Zatiaľ čo slovenskú nepatrnú komunitu LGBTI museli prísť podporiť aj kolegovia zo zahraničia, zástancovia tradičnej rodiny svoju príležitosť prezentácie využili dosť slabo. Kriticky sa k tomu vyjadril aj Jozef Mikoško st. (KDH+) a to už je čo povedať:

„Hrdí na rodinu! ... Bolo to pekné, ale… Hlavní organizátori, podľa plagátu boli Anton Chromík (ACH) a Pastor Bonus o. z. V referende r. 2015 získala Aliancia za rodinu na čele s ACH temer milión hlasov. Kde sú? Nik sa ani nepokúsil ich zjednotiť. ACH ani dnes nepustil na tribúnu – prakticky nikoho. Na čele s o. Mariánom Kuffom stálo ticho v dave veľa osobností. Ľudia prišli z celého Slovenska a chceli ich počuť. Ak som chcel ľudí a priateľov stretnúť, krúžil som po námestí. Mnohí z nich mali byť aspoň chvíľu na tribúne, zamávať a povedať tri vety. Neboli a nepovedali. Aj Hrdí na rodinu plesknú iba do vody, keď sa neprejavia aj v politike. Transparenty ACH zakázal, seniorský som nechal v aute. Aby sme po voľbách, aj všetci hrdí na rodinu, nenariekali a nehľadali ten milión hlasov!“

Anton Selecký, známy disident, mu na facebook poslal tento pozdrav:

„Jozef, súhlasím s tebou. Aliancia za rodinu sa nepochopiteľne vyhýba zápasu o rodinu a jej práva. To mi je čudné. Ako píšem, toto nie sú pochody, ale akési happeningy, ktoré na súčasnom politickom kolbišti sú prinajmenšom infantilné. Niekto sa úporne snaží – ako tomu bolo pri obidvoch Pochodoch za život – zabrániť akémukoľvek náznaku bojového stretu s „dúhovým nebezpečenstvom“. Čo chce tým Aliancia za rodinu docieliť? Keď na to príde, tamtí „dúhoví“ sa vykašlú na „lásku“ a nejaké balóniky a červené tričká a vrhnú sa na rodinu ako besní.“ (https://www.facebook.com/mikloskojozef/videos/10212488481511462/)

O obidvoch akciách informovali televízie a webové portály a písala aj denná tlač. Obísť mlčaním to nemohli ani Katolícke noviny.

Žiaľ, ich článok (číslo 30/2018, s. 4, https://www.katolickenoviny.sk/30-2018-na-namestiach-bolo-veselo-aj-ked-vazne/), objednaný z pera profesionála Radoslava Matejova, ktorý publikuje aj na Topkách (https://-www.topky.sk/cl/10003/1476839/UZI-VAM-SI-DIALOGY), ponúka čitateľom KN, a teda najmä veriacim slovenským katolíkom len liberálnu hmlu, že ako kresťan „[gaypridistov] vnímal rovnako ako iných; sú to ľudia, ktorí žijú svoje rozhodnutie. Slobodu rozhodnutia máme garantovanú od Boha, rovnako máme garantované aj zhodnotenie našich rozhodnutí, keď raz pred Bohom budeme stáť.“ Je prinajmenšom divné, že človek, ktorý píše do Katolíckych novín, keď už nereflektuje náuku Cirkvi *(Katechizmus Katolíckej cirkvi: Čistota a homosexualita 2357 Homosexualita označuje vzťahy medzi osobami mužského alebo ženského pohlavia, ktoré pociťujú výlučnú alebo prevládajúcu pohlavnú príťažlivosť voči osobám toho istého pohlavia. V priebehu stáročí a v rozličných kultúrach nadobúda veľmi odlišné podoby. Jej psychický vznik ostáva z veľkej časti nevysvetlený. Tradícia, opierajúc sa o Sväté písmo, ktoré predstavuje homosexuálne vzťahy ako veľmi závažnú zvrátenosť, vždy hlásala, „že homosexuálne úkony sú svojou vnútornou povahou nezriadené“. Sú proti prirodzenému zákonu.(2333) Zatvárajú totiž pohlavný úkon pred darom života. Nepochádzajú z opravdivého citového a sexuálneho dopĺňania sa. V nijakom prípade ich nemožno schvaľovať. 2358 Nemalý počet mužov a žien má hlboko zakorenené homose-xuálne sklony. Táto objektívne nezria-dená náklonnosť je pre väčšinu z nich skúškou. Treba ich prijímať s úctou, súcitom a jemnocitom a vyhýbať sa akémukoľvek náznaku nespravodlivej diskriminácie voči nim. Aj tieto osoby sú povolané plniť vo svojom živote Božiu vôľu a, ak sú kresťanmi, spájať s Pánovou obetou na kríži ťažkosti, s ktorými sa môžu stretnúť v dôsledku svojho stavu. 2359 Homosexuálne osoby sú povolané k čistote. Čnosťami ovládania sa, ktoré vychovávajú k vnútornej slobode, (2347) niekedy aj pomocou nezištného priateľstva, modlitbou a s pomocou sviatostnej milosti sa môžu a majú postupne a rozhodne približovať ku kresťanskej dokonalosti.)*, mohol si pozrieť aspoň pasáže Svätého písma, ktoré hovoria o homosexuáloch, ako to urobil napríklad trnavský arcibiskup Ján Orosch, predseda Spolku sv. Vojtecha a teda najvyšší zodpovedný za Katolícke noviny, na území ktorého arcidiecézy tieto noviny už vyše 130 rokov vychádzajú.

„Nedávno som čítal vyjadrenie istého českého teológa, veľmi známeho, monsignora, ktorý odsudzoval slovenské referendum za rodinu týmito slovami: „Keby mal svätý apoštol Pavol tie vedecké poznatky, ako máme dnes, tak by nenapísal v liste Rimanom slová, že si praktizujúci gayovia zasluhujú Boží trest za svoju scestnosť“. (Tomáš Halík: V referendách vidím nebezpečný nástroj populizmu. Rozhovor s Jánom Debnárom.https://www.aktuality.sk/clanok/269753/tomas-halik-rozhovor-referendum.)

To je preňho nevedecký názor sv. Pavla apoštola! Aby som bol presnejší, budem citovať z Listu sv. apoštola Pavla, Rimanom celý ten text:

Preto ich Boh vydal necudnosti podľa žiadostivosti ich srdc a tak si zneuctili vlastné telá tí, čo pravdu Božiu zamenili za lož a úctu a poklonu vzdali stvoreniam, nie stvoriteľovi, ktorý nech je naveky požehnaný. Preto ich Boh vydal hanebným náruživostiam. Ich ženy zamenili prirodzený styk s mužmi za protiprirodzený. A podobne aj mužovia zanechali prirodzený styk so ženou a rozpálili sa vášňou medzi sebou navzájom, takže muži s mužmi páchajú nehanebnosti. Tak si odniesli zaslúženú odplatu za svoj blud. (Rim 1, 24 – 27)

To nie sú moje slová, to sú slová sv. Pavla apoštola, s ktorými ja súhlasím. A tak za naše kresťanské biblické inicia-tívy v oblasti referenda za rodinu, za pochody za život, za odmietanie ratifikovania Istanbulskej dohody, za naše názory proti interrupčným zákonom, najnovšie v Írsku, nás slovenských občanov, kňazov, biskupov, členov iných kresťanských denominácií, členov Aliancie za rodinu, a proľudský – prolife zmýšľajúcich občanov demokratickej Slovenskej republiky, mnohí nazývajú čiernou totalitou, nacistami a fašistami. A neoliberáli, žiaľ tiež často veriaci i duchovní z rozličných kresťanských komunít, čo sa týka katolíkov typu Plojhar a Horák - *(Josef Plojhar (1902 – 1981) bol exkomunikovaný a suspendovaný katolícky kňaz, ktorý sa dal na politiku, jeden zo strojcov prenasledovania Katolíckej cirkvi v ČSSR. V rokoch 1948 –1968 bol ministrom zdravotníctva, pod jeho vedením ministerstvo vypracovalo zákon povoľujúce potraty. Viedol aj rozličné komunistami iniciované „katolícke“ organizácie, ako Celoštátny výboru katolíckeho duchovenstva a Mierové hnutie katolíckeho duchovenstva (MHKD). Patril medzi kľúčových poradcov strany a vlády pre náboženské otázky.*

Alexander Horák (1911 – 1994) kňaz a politik. Vysvätený bol v Rožňave v roku 1934. V roku 1938 – 1945 časť Rožňavskej diecézy pripadla do Maďarska. Horák bol organizačne veľmi aktívny: bol správcom Spolku sv. Vojtecha v Maďarsku a členom redakcie časopisu Sloboda. Po vojne bol pre svoju politickú činnosť suspendovaný ostrihomským arcibiskupom Mindszentym a neskôr aj rožňavským biskupom Pobožným. Po komunistickom prevrate v roku 1948 urobil veľkú politickú kariéru: bol povereníkom pôšt, spojov, miestneho hospodárstva a výstavby (1948 – 1960), poslancom SNR i Federálneho zhromaždenia ČSSR. Bol predsedom MHKD i horlivým aktivistom Pacem in terris až do jeho zániku v roku 1989. V rokoch 1959 – 1990 prednášal katechetiku a pedagogiku na CMBF UK v Bratislave.)

Vy starší ich dobre poznáte, mená tých súčastných nebudem spomínať, sa už takmer sedem desaťročí hrdo pýšia titulom pokrokový. Oni boli pokrokoví aj za komunizmu, aj za mečiarizmu a sú pokrokoví aj dnes. A my sme tí nepokrokoví, my sme tí mimo, ktorých netreba brať vážne.

Ja sa vás pýtam: Na to sme dobrí, že v Trnave opravujeme arcibiskupské gymnázium pre vaše deti za vlastné peniaze? A platili ste celý život dane tomuto štátu.. Na to sme dobrí, aby sme stavali pre bezdomovcov nové budovy, aby nezmrzli v zime? Vtedy sme občanmi tejto Slovenskej republiky, ale keď povieme pravdu, pravdu kresťanskú, katolícku, už sme fašisti a nacisti?

A čo hovorí štatistika? Ročný počet umelých potratov na Slovensku hovorí, že je nízky, je to 16 000 detí ročne. To je za päť rokov všetci obyvatelia Trnavy. Ako keby sme Trnavu za päť rokov úplne likvidovali obyvateľstvo Trnavy. To je za desať rokov 160 000 zavraždených spoluobčanov. A presne také množstvo Slovákov 160 000 pracuje v súčasnosti v zahraničí. A u nás na Slovensku, v našich podnikoch zasa z iných krajín pracuje asi 30 000 evidovaných cudzincov.

Keď si to prerátate, tak v roku 2050, nechcem povedať 2100, sa Slovensko so svojou kultúrou, históriou, folklórom, rečou, nárečiami, kresťanským náboženstvom buď rozplynie v EÚ, alebo to bude krajina s úplne iným pomenovaním a s úplne inými životnými parametrami. Bratia a sestry, tu na zemi si môžeme zmeniť bydlisko, i vlastné meno a priezvisko. Môžeme na základe vlastného rozhodnutia meniť politické názory, dokonca sa púšťať do vlastnej interpretácie Svätého písma, Biblie, ako sa nám to práve hodí. Máme slobodnú vôľu. Neslobodno však zabúdať na to, že raz budeme musieť za to skladať účty pred Pánom Bohom...“ (Ján Orosch na púti v Modranke 27. mája 2018; vysielané naživo RTVS;https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/13025/157664)

Čo by sa stalo Katolíckym novinám, keby boli uverejnili túto vynikajúcu a odvážnu homíliu svojho najvyššieho šéfa, aby aj v histórii ostala na papieri, lebo vieme, že scripta manet...

Tiež by som čakal, že Katolícke noviny v tejto súvislosti by si všimli napríklad katolíckeho biskupa z Kazachstanu Atanáza Schneidera. Ten tiež nehlása svoje názory, ale Sväté písmo a učenie pápežov: „Ideológia rodovej rovnosti príp. ideológia homosexuality predstavuje ďalej vzopretie sa voči obdivuhodnému a láskyplnému stvoriteľskému dielu Boha. Ide tu o odpor proti stvoreniu človeka v dvoch potrebných a nádherne sa vzájomne doplňujúcich pohlaviach muža a ženy. Homosexuálne a lesbické akty znesväcujú mužské a ženské telo, ktoré je Božím chrámom. A naozaj – Duch Svätý hovorí: Kto by teda Boží chrám zničil, toho Boh zničí. Lebo Boží chrám je svätý – a ním ste vy (1 Kor 3, 17). Homosexuálne akty predstavujú ohavnosť, pretože odporujú povahe človeka ako ho Boh stvoril.... Osoby, ktoré páchajú akty ťažkých hriechov, ku ktorým patria aj homosexuálne akty, nebudú dedičmi večného života: Neviete, že nespravodliví nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Nemýľte sa: ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani súložníci mužov, ani zlodeji, ani chamtivci, ani opilci, ani utŕhači, ani lupiči nebudú dedičmi Božieho kráľovstva (1 Kor 6, 9-10). Kristova milosť má však takú moc, že môže zmeniť aj modloslužobníka, cudzoložníka, praktizujúceho homosexuála na nového človeka. Text Božieho slova totiž pokračuje: A niektorí ste toto boli. Ale obmyli ste sa, boli ste posvätení, boli ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha (1 Kor 6, 11). ... Preto máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti (Ef 4, 22 – 24).

Biskup Schneider jasne varuje svet pred týmto nebezpečím: „Tieto Božie slová predstavujú jediné dôstojné posolstvo hodné nádeje a oslobodenia sa, ktoré má kresťan a už vôbec kňaz a biskup, ponúkať ľudom praktizujúcich homosexualitu a šíriacim ideológiu rodovej rovnosti. Totalitarizmus a netolerantnosť genderovej ideológie vyžadujú podľa jej vlastnej logiky totálne prijatie. Všetky spoločenské sektory vrátane Katolíckej cirkvi, musia byť teda prinútené tak či onak vyjadriť prijatie tejto ideológie. Jeden z najrozšírenejších a konkrétnych verejných prostriedkov tohto ideologického nátlaku predstavujú pochody Gay-Pride.

Biskup Schneider si dal tú námahu a našiel aj slová pápeža sv. Jána Pavla II. z roku 2000, ktorými protestoval proti pochodu homosexuálov v Ríme: „Považujem za svoju povinnosť k udalostiam nedávnych dní v Ríme (Gay-Pride) zaujať stanovisko: V mene Cirkvi Ríma nemôžem inak ako vyjadriť svoje zatrpknutie … pre urážku kresťanských hodnôt mesta, ktoré katolíkom celého sveta tak veľmi leží na srdci. Cirkev nesmie zamlčať pravdu, pretože by tým nedodržala vernosť Bohu Stvoriteľovi a nepomohla by ľuďom pri rozlišovaní dobra od zla“ (Anjel Pána, 9. 7. 2000).

Výhľad biskupa Schneidera do budúcnosti nevyznieva veľmi optimisticky: „Nemožno vylúčiť, že sa Katolícka cirkev v nie ďalekej budúcnosti bude nachádzať v situácii, ktorá sa bude podobať prenasledovaniu Rímskou ríšou v prvých troch storočiach, keď bolo prijatie totalitnej ideológie bohoslužby povinné aj pre kresťanov. V tej dobe spočíval test takého prijatia v občianskom a politicky korektnom akte spálenia niekoľkých zrniek kadidla pred sochou bôžika alebo cisára. Namiesto pálenia kadidla dnes nastupuje gesto solidarity s pochodmi Gay-Pride, čo sa vyjadruje pozdravnými slovami duchovných a dokonca aj špeciálnymi bohoslužbami v prospech údajných práv na homosexuálne aktivity, ako aj šírenie tejto ideológie. Sme svedkami neuveriteľného scenára, v ktorom už niektorí kňazi a dokonca biskupi a kardináli, začali bez začervenania sa páliť zrnká kadidla pred bôžikmi ideológie homosexuality prípadne teórie gender. A to s potleskom mocných tohto sveta, politikov, masmédií a mocných medzinárodných organizácií!

Je potrebné s občianskou odvahou a použitím všetkých pokojných a demokratických prostriedkov protestovať proti potupovaniu kresťanského presvedčenia a proti verejnému prezentovaniu ponižujúcich obscénností. Treba protestovať proti pochodom, skrze ktoré sa má obyvateľstvu celých miest a krajín nanucovať politicko-ideologická militantnosť. To najdôležitejšie však spočíva v duchovných prostriedkoch. Najmocnejšia a najvzácnejšia odpoveď sa vyjadruje vo verejných a súkromných aktoch zmierneho odčinenia ťažkých verejných urážok, ktoré tieto pochody spôsobujú svätosti Božieho majestátu.

Neodlučiteľná od týchto zmiernych aktov je vrúcna modlitba za obrátenie a večnú spásu podporovateľov a aktivistov ideológie homosexuality a predovšetkým modlitba za spásu duší poľutovaniahodných osôb, ktoré praktizujú homosexualitu.“ (http://-www.catholic-news.bg/?p=80940)

Katolícke noviny a tí, čo ich dnes tvoria, ak chcú byť ešte aj dnes oporným bodom katolíckej viery, náuky a postojov, by si mali všímať a šíriť aj neohrozených apoštolov našich čias. Zatiaľ ich máme aj doma i vo svete.

ThDr. Ján Košiar